№№101–102
(3640–3641)

29 чэрвеня 2012 г.

Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай і рускай мовах

Выдавец: УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Да ўвагі!
Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

Народная Воля

*На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...*

Якуб КОЛАС

ГАЗЕТА—ЧЫТАЧЫ

Сустрэнемся 6 ліпеня

Шаноўныя чытачы!

На жаль, наступны выхад “Народнай Волі” запланаваны на 6 ліпеня. Гэта звязана не з жаданнем рэдакцыі наладзіць сабе “канікулы”, а са святам і пераносам выхаднога дня з суботы на панядзелак. Вядома ж, мяняецца распарадак работы пошты, друкарні, транспартнай экспедыцыі, што не дазваляе рэдакцыі прапанаваць Вам чарговы нумар газеты ў аўторак.

Таму сустрэнемся толькі 6 ліпеня.

Рэдакцыя.

РЭБУС

Загадкавы рэйс

Прылёт Аляксандра Лукашэнкі з першым візітам у Эквадор нечакана ператварыўся ў загадку.

Беларускія тэлеканалы зусім не паказалі кадры, як кіраўнік нашай дзяржавы спускаецца па трапе самалёта. Але на здымках лацінаамерыканскіх інфармацыйных агенцтваў добра бачна, што ён выходзіць не са свайго самалёта.

Параўнайце здымкі. На беларускім борце нумар 1 якраз па ілюмінатарах ідзе чырвоная паласа. З гэтага самалёта Аляксандр Лукашэнка выходзіў і на Кубе, і ў Венесуэле. А вось на здымку з аэрапорта Mariscal Sucre мы ўжо бачым зусім іншы самалёт, па якім ідуць палосы ў колерах дзяржаўнага сцяга Венесуэлы.

Што здарылася? Чаму адбылася замена рэйса?

З авіякампаніі “Белавія” ў пошуках адказу на гэтыя пытанні “Народную Волю” накіравалі ў Дэпартамент па авіяцыі Міністэрства транспарту.

У Дэпартаменце па авіяцыі патлумачыць, чаму ў Эквадор Аляксандр Лукашэнка прыляцеў не на сваім самалёце, таксама не здолелі, паведаміўшы, што адказ трэба шукаць “па лініі Міністэрства замежных спраў”.

Прэс-сакратар МЗС Андрэй Савіных параіў нам тэлефанаваць у Эквадор і запытвацца там. Але куды трэба тэлефанаваць, падказаць не здолеў.

“Мы не маем беларускага пасольства ў Эквадоры, таму няма куды тэлефанаваць, каб даведацца. Магчыма, пасля вяртання дэлегацыі з Лацінскай Амерыкі нешта высветліцца”, — адказаў прадстаўнік беларускага МЗС.

З-ЗА КРАТАЎ

Статкевіч зноў у ШІЗА, а значыць, змены рэжыму не дачакаецца

Жонка палітыка Марына Адамовіч распавяла “Народнай Волі” аб тым, чаго баіцца ў сувязі з чарговым змяшчэннем мужа ў ізалятар.

Што адбылося ў Магілёўскай турме, дакладна не ведае ніхто з блізкіх Мікалая Статкевіча. Ёсць даныя, што экс-кандыдат быў асуджаны на 10 сутак карцара пасля правакацыі, якая была здзейснена супраць яго на мінулым тыдні. Тады яго жонка паведаміла, што ў камеру да Статкевіча збіраліся перавесці чалавека з ВІЧ.

“Мне падаецца, што гэта працяг той правакацыі, якая распачалася ўжо даўно, — заўважыла спадарыня Адамовіч. — *З-за гэтых затрыманняў ужо не ідзе размова аб пераводзе на агульны рэжым, на які ён бы меў права з 12 ліпеня. Апошнім часам з’явілася іншая інфармацыя. Нібыта з-за такой колькасці парушэнняў рэжыму да Мікалая будзе ўжыты артыкул 411 Крымінальнага кодэкса — падаўжэнне тэрміну пакарання”.*

Марына Адамовіч адзначыла, што ўжо не бачыць сэнсу ў тым, каб тэлефанаваць у турму і высвятляць у адміністрацыі акалічнасці справы. Маўляў, усё роўна атрымае адзін і той жа фармальны адказ: “у сувязі з асобай асуджанага”...

“Я пішу ў турму афіцыйныя скаргі, каб у мяне на руках былі пісьмовыя адказы адміністрацыі”, — прызналася жонка палітыка.

АФІЦЫЙНА

Ніякіх пытанняў

У турме №4 Магілёва “Народнай Волі” паведамілі, што адказаць на пытанні, якія тычацца зняволенага Статкевіча, можа толькі начальнік турмы. Праўда, датэлефанавацца да **Аляксандра Ламазы** адразу не атрымалася. Калі трубку ўсё ж такі падняў начальнік турмы, размова была нядоўгай. Спадар Ламаза адмовіўся каментаваць сітуацыю, сказаўшы толькі: *“Ні на якія пытанні па тэлефоне я не адказваю”.*

Марыя МАЛЕВІЧ.

ДЭМАКРАТЫЯ ПА-БЕЛАРУСКУ

Журналіст — як костка ў горле

Справа карэспандэнта польскай “Газеты Выборчай” Андрэя Пачобута не сціхае. У Гродне прайшлі вобыскі ў офісе незарэгістраванага Саюза палякаў, адным з кіраўнікоў якога з’яўляецца журналіст, падчас якіх канфіскавана камп’ютарная тэхніка. Тым не менш фармальнай прычынай затрымання журналіста па-ранейшаму застаюцца публікацыі на сайтах “Беларускі партызан” і “Хартыя’97”. Хаця шмат разоў перачытаўшы апошнія артыкулы Пачобута, мы, яго калегі, так і не знайшлі, да чаго можна было прычапіцца, дзе ў іх можа быць паклёп.

У тым, што не ў публікацыях справа, упэўнены і рэдактары папулярных сайтаў.

Рэдактар партала “Беларускі партызан” **Павел Шарамет** гаворыць:

— *Я абсалютна перакананы, што абвінавачванні ў паклёпе за публікацыю на “Партызане” — гэта толькі падстава. Насамрэч, на мой погляд, арышт звязаны з істотнымі палітычнымі прычынамі. Па-першае, Пачобут фактычна з’яўляецца кіраўніком Саюза палякаў. Там ёсць фармальныя кіраўнікі, але ў сілу таго, што Андрэй чалавек вельмі энергічны і аўтарытэтны, то фактычна ён і з’яўляецца адной з галоўных фігур у арганізацыі.*

Па-другое, у Гродне вельмі “своеасаблівы” КДБ. Яго супрацоўнікі ўвесь час кагосьці хапаюць, заводзяць справы на журналістаў і ніяк не супакояцца.

Па-трэцяе, калі гаварыць пра публікацыі, то тэксты Андрэя ў “Газеце Выборчай” былі асабліва непрыемнымі для беларускіх улад. Яны, відаць, думаюць, што яго публікацыі сталі прычынай напружаных стасункаў з Польшчай.

Чацвёрты момант, які я б выдзеліў, псіхалагічны. Гэта падобна ўжо на нейкую нянавісць да Польшчы. Напэўна, беларускія ўлады думаюць, што менавіта афіцыйная Варшава з’яўляецца “застрэльшчыкам” халодных адносін паміж Беларуссю і Еўропай.

А пяты момант — КДБ працуе выбарачна, кропкава, выбіраючы найбольш яркіх актывістаў, каб іх нейтралізаваць ці зламаць. Выбіраюць самых актыўных і аўтарытэтных. Так што прычын цэлы комплекс.

Я прааналізаваў публікацыі Пачобута і нічога такога не знайшоў. Больш за тое, ён быў пад крымінальнай справай і наўмысна пісаў вельмі акуратна.

Рэдактар сайта “Хартыя’97” **Наталля Радзіна** наконт арышту Андрэя Пачобута мае наступнае меркаванне:

— *Я бы выдзеліла ва ўсёй гэтай гісторыі два асноўныя моманты. З аднаго боку, улады хочуць такім чынам аказаць ціск на Саюз палякаў і пашантажыраваць Польшчу. Справа ў тым, што Польшча займае сёння даволі прынцыповую пазіцыю ў пытанні санкцый. І я б сказала, што Пачобута ўзялі ў закладнікі. Верагодна, Мінск хоча пагандляваць ім і прымусіць Варшаву адмовіцца ад сваёй пазіцыі.*

Апроч таго, гэтую справу можна разглядаць як спробу запалохаць журналістаў: каб не супрацоўнічалі з сайтамі “Хартыя’97” і “Беларускі партызан”. Андрэй Пачобут, дарэчы, адным з першых журналістаў напісаў пра магчымы расстрэл Канавалава і Кавалёва. Ён папросту прааналізаваў сітуацыю і прыйшоў да такой высновы. А потым гэтая інфармацыя пацвердзілася. І мела вялікі рэзананс у грамадстве.

Нагадаем: гэта не першая крымінальная справа супраць журналіста. 8 сакавіка 2011 Гродзенская абласная пракуратура распачала супраць Андрэя Пачобута справу за абразу прэзідэнта Беларусі (частка 1 артыкула 368 Крымінальнага кодэкса РБ). Ад 6 красавіка два месяцы яго трымалі за кратамі. За той час супраць яго распачалі яшчэ адну справу — за паклёп на Аляксандра Лукашэнку. Летась 5 мая Гродзенскі суд пакараў Андрэя Пачобута двума гадамі зняволення з адтэрміноўкай выканання пакарання на тры гады. Хаця ў выніку абвінавачанне ў абразе прэзідэнта — тое, за што і арыштоўвалі нашага калегу, — было знята. Затое застаўся паклёп. Зараз Андрэя спрабуюць асудзіць другі раз. І яму пагражае да пяці гадоў зняволення.

Любоў ЛУНЁВА.

ПРАМАЯ ЛІНІЯ

«Ля апарата — галоўны рэдактар...»

Сёння, 29 чэрвеня, з 15 да 17 гадзін *на “Прамой лініі” будзе заснавальнік, выдавец і галоўны рэдактар газеты “Народная Воля”* ***Іосіф СЯРЭДЗІЧ.***

Падчас дыялогу з чытачамі ён гатовы абмяркоўваць самыя розныя тэмы — ад пытанняў асабістага характару да дзяржаўных.

Адным словам, заснавальнік, выдавец і галоўны рэдактар “Народнай Волі” ў чарговы раз выклікае агонь на сябе. Тэлефон — ***328-68-41****. Калі па нейкіх прычынах Вы не зможаце ў вызначаны час звязацца па тэлефоне, напішыце ліст у рэдакцыю з пазнакай* ***“Дыялог з галоўным рэдактарам”.*** *Можна накіраваць пытанні і па электроннай пошце* ***nv@promedia.by****.*

НЕЗАВИСИМАЯ ЭКСПЕРТИЗА

Борис ЖЕЛИБА, доктор экономических наук

Возвращение в 2010-й?

Александром Лукашенко в очередной раз поставлена задача правительству повысить тарифную ставку первого разряда. Она должна подняться с 1 августа, второй раз — в октябре. Думается, этот наказ будет исполнен. Как и будет взят во второй раз заветный рубеж — 500-долларовая зарплата в эквиваленте к концу года (а может быть, и раньше).

Спросите: за счет чего это будет достигаться? Прежде всего за счет задействования административного ресурса. Повысить зарплату бюджетникам достаточно просто: путем очередного повышения ставки первого разряда. А их у нас — треть занятых. Госпредприятия повысят зарплату за счет уменьшения прибыли, фондов накопления и ухудшения других финансовых показателей. Частные у нас погоды не делают, но также в долгу не останутся. Чтобы помочь им всем в этом деле, Нацбанк и дальше намерен снижать ставку рефинансирования, удешевляя кредиты и белорусский рубль. Наконец, разогреют печатный станок, который всегда служил палочкой-выручалочкой, тем более в предвыборной ситуации.

Вспомните, все эти нехитрые действия обкатывались властями в позапрошлом году. Тогда были выборы президента, сейчас — выборы в парламент.

Печатный станок, собственно, уже набирает обороты. Объем рублевой денежной массы на 1.06.2012 г. достиг невиданных ранее 52,4 трлн рублей, в том числе объем наличных денег составил 8,3 триллиона. Денежная масса растет не в пример ВВП. Заявления властей о том, что рост зарплаты должен быть обеспечен соответствующим ростом производительности труда, никто серьезно не воспринимает. На прежней материально-технической базе нашей экономики этого не достичь. К примеру, объем инвестиций в основной капитал в Беларуси, по данным Белстата, в январе—мае снизился на 21% по сравнению с аналогичным периодом прошлого года. Затраты на приобретение машин и оборудования — на 28,5%. Масштабных прямых иностранных инвестиций как не было, так и нет. В решении поставленных задач белорусские власти по-прежнему уповают на российские преференции. И еще, наверное, на фарт. По их оценке, льготные цены на российские нефть и газ сохранят нам за год 5,2—5,4 млрд долларов. Рассчитывают, что не один миллиард долларов нам может дать белорусское ноу-хау — выпуск растворителей-разбавителей, который с Нового года странным образом возрос в разы. В отличие от других нефтепродуктов эти товарные позиции не облагаются пошлиной, которая должна поступать в российский бюджет. Однако российские специалисты уже начали заниматься этой, мягко говоря, белорусской аферой.

Рост рублевой массы подпитывает инфляцию. Цены на продовольствие в мае текущего года по отношению к декабрю прошлого выросли на 9,7%. В мае по сравнению с апрелем цены на говядину бескостную увеличились на 7,8%, на хлеб и хлебобулочные изделия — на 7%, масло животное — на 6,3%, колбасные изделия и копчености — на 4,8%. В то же время на складах предприятий скопилось 243% среднемесячного объема произведенной продукции. Только за апрель складские запасы увеличились на 700 млрд рублей, достигнув в итоге 20,3 трлн рублей. В общем, все, как всегда, все, как и ранее: очередное повышение зарплаты — очередное повышение цен. За исключением важной особенности. Если принимать во внимание ситуацию прошлого года, то до последнего времени валютные курсы белорусского рубля были относительно стабильны. Но, начиная с конца мая, начался устойчивый рост курса доллара.

Характерная сводка с биржевых торгов: 26 июня белорусский рубль сдал свои позиции по отношению к основным иностранным валютам, курс на которые устанавливался днем ранее. Курс доллара увеличился на 70 рублей, до 8360 рублей. Заявки на продажу составили 48,7 млн долларов, на покупку — 59,1 миллиона. Евро увеличился на 120 рублей, до 10.470 белорусских. Заявки на продажу были 36,7 млн евро, на покупку — 47,8 миллиона. Чистая продажа валюты на наличном и безналичном рынках сменилась чистой покупкой. Вкладчики все больше отдают предпочтение валютным вкладам. Их доля — свыше 68% всех банковских сбережений. Вновь последовало очередное напоминание российского посла о переходе на единую валюту (читай, российский рубль) как о единственном средстве спасения белорусской экономики (читай, через поглощение ее российской).

Не следует недооценивать еще один важный и тревожный симптом — устойчивое снижение мировых цен на нефть. Напомним, что в канун мирового финансово-экономического кризиса в 2008 году цены на нефть за полгода упали со 145 долларов до 35 долларов за баррель. И в настоящее время отмечается отрицательная динамика нефтяных котировок: цены на все ее виды сползли ниже 100 долларов, до 90—80 “зеленых”. Равно как в таких случаях по известной закономерности набирает силу доллар. Критическая цена нефти для российского бюджета, как определяют ее сами россияне, как раз 80 долларов. За ней в российской экономике, всецело зависящей от объема продаж энергоресурсов, начнутся сложности. Следовательно, российский энергетический грант Беларуси может сойти на нет. По сообщениям СМИ, курс на снижение цен на нефть взял первый ее мировой добытчик Саудовская Аравия. Саудовцы увеличили добычу нефти. Якобы в их планах сбить цену на нефть до 60 долларов за баррель, чтобы подорвать экономику Ирана и его союзников. Если это так, то не поздоровится и экономикам России и Беларуси. Валютные реки могут легко превратиться в ручейки. О грядущей второй волне мирового финансового кризиса неоднократно предупреждал бывший министр финансов России А.Кудрин.

Впереди у Беларуси не только выборы в парламент, но и пик платежей по внешним долгам, который приходится на 2013—2014 годы. Министр финансов считает, что нам не уйти от новых заимствований на европейском рынке ценных бумаг, придется рефинансировать и старые долги. Не исключено, что при снижении валютных поступлений, если не пофартит с торговым балансом, возникнет необходимость распечатывать и валютные резервы страны.

Анализируя экономическую политику властей, невольно задумываешься над тем, чем же она отличается от предвыборной экономической политики 2010 года. И видишь все меньше различий и все больше сходства. Нет серьезных подвижек в реформировании экономики, модернизации ее технической и технологической базы. Она может выживать только при дешевых российских энергоносителях. Отсутствует диверсификация экспорта. Он по-прежнему зависим от мировых цен на нефть. Нам представляется, что это видят правительство и Нацбанк, которые должны извлечь уроки как из прошлогоднего валютного кризиса, так и из мирового финансового кризиса, который не минул нас в 2009 году и просто перешел в вяло текущую стадию. Если они этого не сделают, виноват будет тот, кто за все расплачивается, — белорусский народ...

ВЫБАРЫ

Вы будзеце слухаць кандыдатаў?

Кандыдатам у дэпутаты Палаты прадстаўнікоў пятага склікання адвядуць для выступленняў па дзяржаўным тэлебачанні і радыё самы рэйтынгавы эфірны час з 17.00 да 20.00, калі праграмы збіраюць найбольшую аўдыторыю.

Аб гэтым БЕЛТА паведаміў сакратар Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў **Мікалай Лазавік.**

Парадак выкарыстання друкаваных СМІ падчас выбарчай кампаніі істотных змен не зведаў. У палажэнні будзе прапісана, у якіх газетах кандыдаты ў дэпутаты атрымаюць права публікаваць перадвыбарныя праграмы, аб’ёмы перадвыбарных праграм, тэрміны, у якія іх трэба падаць у рэдакцыі, і некаторыя іншыя пытанні. Навацыі закрануць радыё і тэлебачанне ў сувязі з тым, што ў кандыдатаў з’явілася магчымасць удзельнічаць у дэбатах, адзначыў сакратар Цэнтрвыбаркама.

ЖАХ!

Хлопец падпаліў свайго бацьку

Юнак пасварыўся з бацькам, абліў яго ацэтонам і падпаліў.

Гэтая страшэнная гісторыя адбылася ў панядзелак 25 чэрвеня. Дакладныя абставіны здарэння невядомыя. Па папярэдняй інфармацыі, падчас сваркі мінчанін абліў свайго бацьку ацэтонам і падпаліў. 47-гадовы мужчына зараз знаходзіцца ў бальніцы з апёкамі першай-чацвёртай ступеняў 38% цела. Яго стан ацэньваецца як стабільна цяжкі.

Зараз 24-гадовы малады чалавек, які здзейсніў жудасны ўчынак, змешчаны ў ізалятар.

Марыя БУДНІК.

Народная Воля http://www.nv-online.info 29 ЧЭРВЕНЯ 2012 г.

ДИПЛОМАТИЧЕСКИЙ КЛУБ

Розмари ТОМАС,
Чрезвычайный и Полномочный Посол Великобритании в Беларуси:

«Почему Беларусь выбирает езду на одном колесе, вместо того чтобы двигаться на двух колесах?»

У посла Великобритании в Беларуси госпожи Розмари Томас закончился срок пребывания в нашей стране. Перед отъездом она ответила на вопросы "Народной Воли".

— Если кратко, то с какими чувствами вы, госпожа Посол, покидаете Беларусь?

— Со смешанными чувствами. Конечно, будет грустно: я буду скучать и по людям, и по местам, ставшим за эти годы близкими, по запахам, по ароматам Беларуси... Но я счастлива, что возвращаюсь, — я не была дома в общей сложности 7 лет. Я счастлива, что буду жить со своей семьей, в своем доме. Конечно, время, проведенное в Беларуси, было ценным для меня, я не хотела бы прожить его по-другому. Но все-таки хорошо вернуться в родной Лондон, в очень динамичную, творческую обстановку, которой он славится. Вы знаете, там испытываешь ошеломляющее чувство креативности! Так что — время возвращаться.

— Вы взяли такую искреннюю, душевную ноту, что мне жаль переводить разговор в другой регистр. И тем не менее: что вызывало наибольшее недоумение во время вашей работы послом в Беларуси?

— Недоумение вызывают несколько вещей. Я не могу понять, почему Беларусь максимально не использует возможности, которые ей предоставляет ее географическое положение. Она окружена странами, которые хотят быть ее друзьями, которые хотели бы выстроить сильные политические и экономические связи. Я убеждена, что наилучшим образом Беларусь реализует свой, без сомнения, серьезный потенциал именно в том случае, если она выстроит хорошие отношения как с Россией, так и с Евросоюзом. Когда не будет ситуации "или — или". Зачем выбирать моноцикл, если можно ездить на велосипеде? Езду на одном колесе, вместо того чтобы двигаться на двух колесах? Особенно когда дорога довольно трудная...

— Видимо, это от возраста. Мы молодая республика.

— Да, молодое государство, я понимаю это. Но меня озадачивает то, что даже когда Евросоюз пытается ответить на запросы, которые поступают от обычных белорусов — они хотят путешествовать в Европу на тех же условиях, что и граждане Украины, граждане России, и Евросоюз предлагает начать дискуссию, обсуждение вопроса, — то и на это предложение от Беларуси не было получено никакого ответа.

— Но президент Лукашенко сказал, что на данном этапе шаг навстречу он уже сделал: двое политзаключенных вышли на свободу. "Мяч на их стороне, это мое твердое убеждение", — сказал Лукашенко.

— Мое глубокое искреннее желание, чтобы наконец появился способ каким-то образом продвинуться в налаживании отношений между Евросоюзом и Беларусью. Евросоюз абсолютно ясно объявил свою четкую и последовательную позицию в том, какие необходимо предпринять шаги, чтобы удалить все препятствия, мешающие развитию этого диалога. И наша позиция не изменилась. Мы не считаем, что мяч сейчас на нашей стороне.

— Есть мнение, что жесткие экономические санкции, которые Запад проводит по отношению к нашей стране, болезненны и для ваших бизнесменов. А вы как считаете?

— Хотелось бы сделать ремарку: экономические санкции крайне ограничены — никогда не было намерения проводить их широкомасштабно по отношению к Беларуси. Великобритания является довольно крупным импортером белорусских продуктов (правда, наша страна уже не входит в десятку главных торговых партнеров Беларуси). Хотя в Великобританию в денежном выражении экспортируется довольно много белорусской продукции, эта ситуация не оказала серьезного влияния на британский бизнес. Соседние страны, которые также являются членами ЕЭС, затронуты экономическими санкциями. И конечно, это не очень хорошее развитие событий. Но это уже вопрос солидарности: как между странами Евросоюза, так и солидарности с гражданами Беларуси. Но, как я уже сказала, мои мысли нацелены на тот день в будущем, когда все вопросы, из-за которых возникла ситуация с санкциями, будут разрешены и мы сможем вернуться к диалогу о взаимном сотрудничестве. Мы многое могли бы сделать вместе — Европа сильна, когда она едина.

— В совместном заявлении президентов России и Беларуси, прозвучавшем относительно недавно, говорится, что Минск и Москва намерены теперь совместно бороться с попытками вмешательства во внутренние дела стран ЕЭП. То есть Москва берет Минск под защиту — это озвучил и министр иностранных дел России Лавров. Какие у вас будут комментарии?

— Конечно, мне как Послу в Минске было бы неуместно комментировать внешнюю политику России. Хотелось бы просто отметить, что страны — члены ОБСЕ правам человека придают большое внимание. Например, Великобритания долгое время подвергалась критике со стороны Швеции по вопросу прав ребенка (речь идет о практике телесных наказаний в государственных школах, в результате закон об их запрещении вступил в силу в Великобритании в 1987 году. — **Прим. ред**.). Может быть, нам не всегда это нравилось, но было абсолютно закономерно. В 70-х мы проиграли дело в Европейском суде по правам человека по иску, который выдвинула Ирландия против Великобритании. И, конечно, тогда это вызывало сложности, потому что главный вопрос этого иска был вопрос о пытках. Но мы последовали рекомендациям суда, изменили ситуацию, мы согласились с тем, что Ирландия имеет полное право привлекать внимание к тому, какие процедуры существуют в Великобритании. Это нормальный здоровый процесс, и в целом он именно таким признается в Великобритании. Вопрос прав человека — это общечеловеческий вопрос, и совершенно естественно, что он вызывает такое внимание на европейском континенте. В этом свете мы бы очень хотели, чтобы Беларусь стала наконец членом Совета Европы. Это был бы важный вклад в проект, итогом которого станет свободная и единая Европа.

— Где, кроме Минска, вы побывали в Беларуси? Какие привезли впечатления?

— Я побывала в старых городах — Гродно, Бресте, Витебске, а также в маленьких промышленных... Ездила в заповедники — в Березинский и в Беловежскую пущу. В места религиозного поклонения — в Будслав, в восстановленные замки — в Несвиж, например, а также туда, где замки еще ждут своего восстановления. Как вы можете себе представить, мои впечатления были очень насыщенными и разнообразными. Я хорошо провела там время. Но если говорить о самом-самом, то это просто путешествие на природу в то время года, когда на поля прилетают аисты. К сожалению, у нас в стране аистов нет.

— Попутный вопрос: вас не шокировала наша деревня? Наши села выглядят, наверное, довольно отсталыми с точки зрения европейца?

— Нет! Хотя система сельского хозяйства у нас другая, на совершенно иной стадии развития. Но, как вы сказали, страна Беларусь — молодая. А ваши деревни остались у меня в памяти старомодным, но милым образом: нет ощущения заброшенности, все ухожено, видно заботливое присутствие человека. В этом, кстати, они очень похожи на английские деревни.

— Какие культурные мероприятия в Минске вам запомнились за 3 года?

— Концерты в филармонии, а также музыкальный фестиваль Юрия Башмета. Но вообще мне больше нравятся визуальные искусства — выставки картин. Признаться, у вас очень хорошая коллекция в Национальном художественном музее, и новые экспозиции там появляются часто. Я также любила посещать галерею "Ў", другие маленькие галереи. Мы с мужем даже купили несколько образцов современного искусства Беларуси и будем беречь их с гордостью.

— Вы посещали такую, на мой взгляд, "белорусскую экзотику", как военно-исторический музей "Линия Сталина"?

— Я там побывала один раз, и за то посещение, мне кажется, поняла, в чем ее историческое значение. Других впечатлений она у меня не оставила. Другое дело, Курган Славы — там я испытала сильное чувство.

— Госпожа Посол, вы смотрите сейчас футбол? Вы болеете, следите за матчами-битвами европейского первенства?

— В основном я слежу за футбольными событиями в интернете. Очень увлекательно! Но так как Англия не попала в четвертьфинал, то свою поддержку я отдала Португалии. Не только потому, что Португалия — наш самый давний политический партнер, союзник, но и потому, что команда замечательно играет. А вообще, главное, что это грандиозное спортивное событие происходит внутри нашей европейской семьи. На матчах в основном прекрасная позитивная атмосфера, жаль только, что ни одна из стран — хозяек чемпионата не попала ни в четверть, ни в полуфинал.

— Какие напутствия, пожелания вы оставите своему преемнику на посту посла?

— Я не хотела бы давать какие-то конкретные рекомендации — важно, чтобы у него сложилось свое собственное впечатление, без чьего-либо влияния извне. Я лишь порекомендовала довольно серьезный список книг по истории. В любой стране послу важно знать ее историю, но для Беларуси это имеет особый смысл. Государство молодое, но история у него долгая, сложная и противоречивая.

— И еще один вопрос. У нас есть такое выражение "уйти по-английски" — то есть не прощаясь (мне кажется, у нас многие вообще любят английский стиль). А вот сами англичане употребляют такое выражение?

— У нас такого выражения нет. Но вообще это удивительно, что в русском языке есть такая фраза, потому что она довольно точно описывает характер моих соотечественников, которые не любят привлекать к себе лишнего внимания и вообще создавать эмоциональную атмосферу (но это не касается футбольных матчей, естественно!). Кстати, в испанском языке, например, тоже есть выражение, характерное для менталитета англичан. Испанцы говорят: "По английскому времени". Это значит ни минутой раньше, ни двумя минутами позже, а точно в назначенный срок. И правда, мы любим точность!

— И последний — сугубо дамский — вопрос. У вас есть красивая шляпа?

— На самом деле у меня их несколько. И одну из них, увы, я оставляю в Беларуси... Последний раз я надевала шляпу на приеме в саду Букингемского дворца — там это обязательная часть костюма.

— Я вам завидую.

— Но к этому привыкаешь. Когда мы ежегодно проводили прием по случаю дня рождения королевы, у нас здесь, в Минске, всегда возникал вопрос, надо ли писать, чтобы люди приходили в шляпах. Но потом поняли, что это требование для белорусского уха будет странновато.

— Спасибо за интервью, госпожа Посол.

— І вам вялікі дзякуй!

Елена МОЛОЧКО.

СКАНДАЛ

Намеснік міністра фінансаў РФ: рост экспарту раствральнікаў з Беларусі насцярожвае

Расійскія высокапастаўленыя чыноўнікі зноў заявілі, што Беларусь "хімічыць" з нафтапрадуктамі, з-за чаго Расія можа губляць мільярды долараў.

На гэты раз занепакоенасць тым, што Беларусь пад выглядам арганічных растваральнікаў экспартуе нафтапрадукты, выказаў намеснік міністра фінансаў Расіі **Сяргей Шаталаў** на падатковай канферэнцыі, арганізаванай Асацыяцыяй еўрапейскага бізнесу.

"Мы сутыкнуліся з тым, што з Беларусі ў некалькі разоў вырас экспарт на знешні рынак арганічных растваральнікаў. Мы асцерагаемся, што гэты тавар — прыкрыццё, не выключана, што пад выглядам растваральнікаў экспартуюцца нафтапрадукты", — цытуе Шаталава "Інтэрфакс-Захад".

Намеснік міністра адзначыў, што Расія спрабуе прыняць меры ў сувязі з гэтай сітуацыяй.

Як вядома, крыху раней амбасадар Расіі ў Беларусі **Аляксандр Сурыкаў** заяўляў, што РФ занепакоена тым, што Беларусь экспартуе нафтапрадуктаў больш, чым іх можна выпрацаваць з пастаўляемай нафты. Асаблівую ўвагу расійскага боку прыцягнулі такія пазіцыі, як "растваральнікі" і "разбавіцелі", якія не абкладаюцца пошлінамі. У адпаведнасці з беларуска-расійскім пагадненнем, Беларусь атрымлівае расійскую нафту бяспошлінна, але пералічвае ў бюджэт РФ пошліны, атрыманыя ад экспарту нафтапрадуктаў.

У сваю чаргу кіраўнік Дзяржаўнага мытнага камітэта Беларусі **Аляксандр Шпілеўскі** сцвярджаў, што ўсе пастаўкі нафтапрадуктаў праходзяць у адпаведнасці з дзеючымі пагадненнямі, ніякіх незаконных паставак не існуе і быць не можа.

ГУЧНАЯ СПРАВА

Збітага Моўчана будуць судзіць

Судовую справу збітага міліцыянерамі актывіста "Еўрапейскай Беларусі" Андрэя Моўчана будуць разглядаць у судзе Першамайскага раёна Мінска 4 ліпеня.

Як паведаміў сам Моўчан, суд прызначаны на 15.30. Судзіць яго будуць за несанкцыянаванае пікетаванне.

Нагадаем, што 19 мая актывіст разгарнуў бел-чырвона-белы сцяг каля ўніверсама "Першамайскі" ў Мінску ў знак салідарнасці з палітвязнем Сяргеем Каваленкам. Міліцыянты затрымалі Моўчана і жорстка збілі. Паводле папярэдняй высновы ўрачоў, ён атрымаў чэрапна-мазгавую траўму, пераломм ніжняй сківіцы і рэбраў. Ён быў шпіталізаваны ў Бальніцу хуткай дапамогі Мінска. Аднак, калі 25 мая Моўчана выпісалі з клінікі, у эпікрызе была пазначана толькі лёгкая чэрапна-мазгавая траўма. Пералом сківіцы, а таксама іншыя траўмы сталі пад пытаннем.

ВЫБАРЫ-2012

Хто ёсць хто?

Ісці на выбары ці не ісці? Байкот ці ўдзел? Агульнай стратэгіі ў апазіцыі няма.

Аптымізм Аксаны Закрэўскай

Удзельнічаць у выбарах і прайсці марафон да канца вырашылі партыя "Справядлівы свет", а таксама незарэгістраваная грамадзянская кампанія "Гавары праўду!" і не маючыя афіцыйнага статусу сацыял-дэмакраты з "Грамады", як і некаторыя іншыя структуры.

Кіраўнік офіса аказання прававой дапамогі насельніцтву **Аксана Закрэўская** з Магілёва пойдзе на выбары пры падтрымцы кампаніі "Гавары праўду!". Яна сыходзіць з таго, што шанцы стаць дэпутатамі ў незалежных кандыдатаў усё ж такі ёсць.

— Паколькі мы прадстаўляем інтарэсы грамадзян, то не маем права не пайсці на выбары. Як будзе арганізавана галасаванне, гэта ўжо іншая справа. Мы пойдзем па кватэрах, будзем збіраць подпісы. Падчас сустрэч з людзьмі ўздымем пытанне, каб выбарныя органы не прызначаліся, а выбіраліся. Многіх выбаршчыкаў хвалюе такая праблема, як кампенсацыя дзяржавай страчаных укладаў.

— **Вы лічыце, што на гэты раз галасы будуць лічыць аб'ектыўна?**

— Я так не думаю. Але мы яшчэ не ведаем, якія кандыдаты будуць ісці ад улады.

— Ёсць спадзяванні, што станеце дэпутатам?

— Пакуль не магу сказаць, бо наша праграма яшчэ дапрацоўваецца. Выберуць не выберуць, але працаваць мы будзем усё роўна...

— **А папярэднія выбары ўрокам не з'яўляюцца?**

— Ну, ёсць, канешне, розныя механізмы для фальсіфікацый, у тым ліку датэрміновае галасаванне. Вось мы і будзем агітаваць, каб людзі не хадзілі на датэрміновае галасаванне. Будзем казаць нашым актывістам, каб ішлі на выбары назіральнікамі. Нешта ж рабіць трэба...

Аляксандра ЧАФОНТАВА.

Калі ты імітатар выбараў, то з'яўляешся хаўруснікам Лукашэнкі

Кандыдаты Аб'яднанай грамадзянскай партыі, а таксама Партыі БНФ абяцаюць правесці кампанію як інфармацыйную, выкарыстоўваючы ўсе яе магчымасці, а потым зняць свае кандыдатуры.

Адным з такіх кандыдатаў у Мінску будзе вядомы палітолаг **Уладзімір Падгол**. Ён будзе ўдзельнічаць у выбарах як кандыдат ад Партыі БНФ, але абяцае зняць сваю кандыдатуру, як толькі пачнецца папярэдняе галасаванне.

Уладзімір Падгол патлумачыў сваю пазіцыю наступным чынам:

— Гэтыя выбары для апазіцыі павінны стаць першым этапам прэзідэнцкіх выбараў. Калі гэта сапраўдная апазіцыя, то яе прадстаўнікі мусяць быць не фармальнымі, а сапраўднымі апанентамі Аляксандра Лукашэнкі. Яны мусяць распавядаць, што трэба вярнуць частку аддадзенага суверэнітэту. Мы ж цэлы блок суверэнітэту страцілі ў еўразійскай палітыцы. Таксама гэта тычыцца і страты часткі вайсковага суверэнітэту пры ўступленні ў АДКБ. Утвораная супрацьпаветраная абарона Расіі і Беларусі азначае, што беларускае неба належыць Расіі. Над нашымі галовамі могуць лятаць расійскія самалёты з ядзернымі боегалоўкамі. Мы павінны тлумачыць людзям, што нам трэба выйсці з саюза Беларусі і Расіі, бо ён пагражае беларускаму суверэнітэту. Мы павінны выйсці з Мытнага саюза. Мы павінны адмяніць мыту на аўтамабілі на ўсе 100%. Сёння тыя ж Нарышкін і Мацвіенка прыязджаюць у Мінск і пераконваюць, што мусіць быць утвораны парламент Еўразійскага саюза. Але яго ўтварэнне парушыць нейтральны статус Беларусі.

Калі кандыдат будзе ставіць гэтыя пытанні, то ён сапраўдны прадстаўнік апазіцыі. Калі не, то ён не апазіцыянер, а імітатар, адным словам, хаўруснік Лукашэнкі. Тыя, хто супраць таго, каб ісці на выбары, на мой погляд, проста імітуюць байкот. Сёння для аб'яднання апазіцыі ёсць ідэалагічны чыннік — агульная платформа "Наш дом — Беларусь". Ёсць і арганізацыйны чыннік — падчас гэтых выбараў трэба вылучаць дэлегатаў на з'езд "За незалежнасць". А ў дзень выбараў 23 верасня трэба гэты з'езд правесці. І яшчэ трэба правесці шырокамаштабную акцыю — агульнанацыянальную беларускамоўную дыктоўку.

— **Калі вы дойдзеце да фінішу, то сапраўды здымеце сваю кандыдатуру? Ці ёсць упэўненасць, што іншыя кандыдаты ад Партыі БНФ зробяць тое ж самае?**

— Я здыму абавязкова. А ці зробяць гэта іншыя, мяне не цікавіць.

Даратэя СОЛТАН.

Байкот — і толькі!

*Вядомы рэжысёр, былы кіраўнік беларускага ліцэя, старшыня нефармальнага клуба інтэлектуалаў "Рады інтэлігенцыі" **Уладзімір Колас** раней удзельнічаў у выбарах і па ўскосных звестках нават перамагаў кандыдата ўлады ("Народная Воля" ў свой час пра гэта шмат і падрабязна пісала). Але сёлета Уладзімір Колас катэгарычна адмовіўся ад ідэі ўдзельнічаць у выбарах.*

— Гэта не выбары, а імітацыя, — гаворыць ён. — *І супрацьстаяць гэтаму можна толькі скансалідаваўшы намаганні. Інакш гэта ўдзел у імітацыі дэмакратыі, далейшая дыскрэдытацыя апазіцыі, страта рэйтынгу, пазіцый, аўтарытэту нашым дэмакратычным актывам. Я лічу, што трэба засяроджваць свае намаганні на спробах усё ж такі дамагчыся кансалідацыі. Любое рашэнне, якое прымаецца асобнай партыяй (ці некалькімі партыямі) — слушнае яно ці няслушнае, — яно слабое. Толькі агульна прынятае адказнае рашэнне, агульны зварот да грамадства можа даць плён. Людзі ж чакаюць. А калі адны кажуць "байкот", а другія — "удзел", то гэта нейкая бязглуздзіца. Безумоўна, я асабіста не пайду на гэтыя выбары. Але я разумею, што ідэя байкоту таксама ператвараецца ва ўтопію менавіта таму, што не дасягнута згода ў гэтым пытанні. Па віне людзей, якія гэтым займаюцца... І ўсім зразумела, чаму яны гэта робяць.*

Любоў ЛУНЁВА.

ПИКИРОВКА

Сергей КАЛЯКИН:

«Лидия Ермошина пусть отправляется на пенсию и рассуждает о чем угодно...»

Не так давно председатель Центризбиркома Лидия Ермошина заявила, что стареет вместе с белорусской оппозицией. И что в политические партии, по ее мнению, должны прийти молодые и инициативные люди. А те, кто сегодня находится в верхушке оппозиции, уже ни на что не способны...

"Старею не только я — со мной стареет и вся оппозиция", — цитата чиновницы о возрасте разлетелась почти по всем сайтам.

Права ли Лидия Ермошина?

Эту тему "Народная Воля" обсудила с Сергеем Калякиным, который рулит партией уже почти 18 лет.

— А Ермошина про Лукашенко такое говорила? — *сразу переспросил Сергей Иванович.*

— Нет, она говорила именно про оппозиционные партии.

— А какое она имеет отношение к политическим партиям? Пускай про Лукашенко говорит! Вообще, высказывания Ермошиной, касающиеся раскладов политических сил, каких-то симпатий, не допустимы в принципе! Ее после такого нужно сразу выгонять с работы.

— Хотите сказать, что Лидия Ермошина не имеет права даже на мнение?

— Как должностное лицо Ермошина не имеет права высказывать свои симпатии и антипатии, а она это делает довольно часто. Это, извините, не ее дело, стареют партии или нет. Пускай отправляется на пенсию и там рассуждает о чем угодно, в том числе и об оппозиционных политиках. Председатель Центризбиркома должен быть политически абсолютно не ангажирован. Потому что если глава ЦИК одному симпатизирует, а другого критикует, сразу возникают вопросы о достоверности итогов выборов, которые она подводит.

— Сергей Иванович, а у вас были мысли уступить свое кресло кому-нибудь другому?

— Были, и не раз. Но моя должность — выборная, когда люди посчитают, что я исчерпал свой ресурс, они проголосуют против меня. А вот так все просто бросить и сказать *"Я ухожу"* — это даже неприлично.

— Простите, конечно, но примерно такими же словами оправдывает свое многолетнее нахождение у власти и действующий глава государства...

— Лукашенко имеет систему принуждения и воздействия, у него мощный административный ресурс, а в оппозиции этого нет. Мы не платим зарплату тем людям, которые нас выбирают или фальсифицируют выборы. А он имеет репрессивный аппарат для удержания власти, он может бросить неугодных в тюрьму и при помощи силовиков удержаться в кресле. Поэтому сравнивать работу Лукашенко и оппозиционных партий — просто некорректно...

ЗВОНОК В ЦЕНТРИЗБИРКОМ

Лидия ЕРМОШИНА:

«На правду нельзя обижаться!»

"Народная Воля" попросила Лидию Ермошину прокомментировать пассаж Калякина по поводу ее ангажированности.

"Я говорила не о симпатиях и антипатиях, а о фактах, и при этом не щадила ни себя, ни политиков, — *ответила Лидия Михайловна*. — Поэтому ни о какой ангажированности не может быть и речи. Я не критиковала взгляды, никого не хвалила. Я просто констатировала факт, который имеет место быть. Думаю, что господина Калякина это затронуло, как затрагивает всякая правда. А на правду нельзя обижаться.

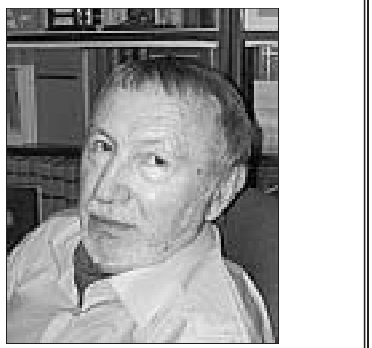
Кстати, редко кто может сознаться в том, что его время уходит..."

Марина КОКТЫШ.

НЕЗЛОБИВЫЕ ЗАМЕТКИ

Семен БУКЧИН

Литературные мечтания

Вот только не нужно уличать меня в том, что взял заголовок для этих заметок у Белинского.

У великого критика были свои, соответствующие той идеалистической эпохе, мечтания.

В наше прагматичное время, соответственно, и мечтания другие.

Недавно "Комсомольская правда" в Белоруссии" объявила, что Лукашенко ну очень много готов заплатить тому из местных творцов, кто создаст великое художественное произведение. Слова президента были даны буквально цитатно. И хотя дальше шел президентский разбор белорусских выступлений на "Евровидении" за последние годы, ясно было: много платить готовы не только за достойное место на европейском песенном конкурсе, но и за роман вроде "Войны и мира" и за оперу вроде "Евгения Онегина"... Короче, много за что можно отхватить солидные бабки...

Лично меня в этом деле интересует чисто практический аспект.

Сколько? Ну сколько готов, в конце концов, заплатить Лукашенко за современную эпопею, равную "Войне и миру", или за оперу, хотя бы приближающуюся к "Евгению Онегину"? Нет, я помню эти телекадры, где они вместе с Прокоповичем буквально восседают ("чахнут") на злате в каком-то хранилище... Только во сколько золотых кирпичей будут оценены роман и опера?

А то ведь вдруг какой-нибудь творец и впрямь расстарается и выдаст что-то близкое к гениальному. И тут же завистники и недоброжелатели начнут нашептывать, что не такое уж это и гениальное произведение. Короче, кто будет определять уровень гениальности?

Ну, в литературе, конечно, Чергинец. Кто ж еще? С его вкусом. Больше некому.

В музыке? Тут сложно. То ли Гюнешь, то ли Агурбаш... Имена звучат, по крайней мере, вдохновляюще.

В театре? Ну не Халезина же в самом деле звать? А тот вообще обнаглел: можно сказать, под носом у минских властей, в Варшаве, ставит спектакль про тех, кого белорусский правитель как-то удачно назвал "скрадеными", и их друзей, только что выпущенных из колоний. Герои спектакля сидят в зрительном зале и заливаются горькими слезами над собственной судьбой.

Кошмар! Тут не про конкурс творцов нужно думать, а про то, не заявить ли протест полякам. Ну ладно, ездил себе Халезин со своим театром по Америке и Западной Европе, так нет же — подобрался почти к белорусской границе. Чем не идеологическая диверсия?

Но трудно расстаться с мечтой отхватить куш на культурном фронте.

Тем более что Лукашенко выступает с подобными призывами к творцам не в первый раз. Кажется, года три назад на встрече с заботливо опекаемыми у нас третьестепенными российскими журналистами было объявлено, что ежели кто в Беларуси напишет произведение, равное "Войне и миру" Толстого или, по крайней мере, шолоховской "Поднятой целине", то оно будет издано миллионным тиражом.

И хотя надежды на тот же куш никакой, хочется, пускай в самых общих чертах, представить себе, каким может быть воплощение этой грандиозной эстетической задачи.

Итак, "Поднятая целина" в современном белорусском контексте.

Где-нибудь в Шкловском районе "двадцатипятитысячник" Давыдов, посланец столичного банка или фирмы, которым навязали это дело, ведет борьбу за новую жизнь умирающего совхоза "Городец". Дело гиблое, к тому же мешают враги. Но Давыдов вместе с главой районной вертикали Разметновым и районным идеологом Нагульновым не сдается. Враги, местные либералы и бэнээфовцы, сторонники частной собственности и свободных выборов, готовят вооруженное восстание. На помощь Давыдову и его соратникам из Минска спешит спецгруппа "Альфа" во главе с полковником Поляничко. Но деревенская красавица Лушка, одновременно любовница Нагульнова и вождя местных бэнээфовцев Мазяка, некоторое время пометавшись между ними, все-таки предает районного идеолога и его друзей. За 18 евро она сообщает Мазяку о приближении к их деревне "Альфы". Разгромить повстанцев полковнику Поляничко помогает дед Щукарь, закопавший на своем огороде три пулемета "Максим" со времен гражданской войны. Тем не менее в схватке гибнут — тут нельзя изменить Шолохову — Давыдов, Разметнов и Нагульнов. На их похороны и торжественное открытие нового агрогородка с казино, ледовым дворцом и баней с вошебойкой прибывает президент.

Апофеоз народного счастья.

Понятно, что сложнее вписываются в сегодняшние белорусские реалии мотивы романа "Война и мир". Но тем увлекательнее задача. Разумеется, здесь все масштабнее, чем в "Поднятой целине". НАТО и Евросоюз устраивают провокацию на белорусской границе. Дивизии Североатлантического блока ночью переправляются через Неман и Буг и направляются вглубь суверенной Беларуси. Командующий белорусской армией фельдмаршал Вяльцев докладывает президенту о невозможности организации обороны ввиду численного и технического преимущества врага. Президент обращается к народу:

— Братья и сестры, к вам обращаюсь я, друзья мои!

Поднимается "дубина народной войны". Братская Россия, разумеется, не остается в стороне и шлет подмогу. Начинается партизанское сопротивление. Идут под откос вражеские эшелоны. Натовские генералы, не привыкшие воевать в подобной обстановке, идут на переговоры и в конце концов сдаются. Акт капитуляции подписывается в Брестской крепости... Готов уступить этот сюжет "Беларусьфильму" на условиях, близких к президентским. С учетом масштаба сценария...

Больш за 4 тысячы абітурыентаў не змаглі набраць 7 балаў на ЦТ па мовах

Рэспубліканскі інстытут кантролю ведаў абвясціў вынікі першага цэнтралізаванага тэста — па беларускай і рускай мовах.

Тэсты пісала больш за 135 тысяч абітурыентаў: каля 92 тысяч па рускай мове і 43 тысяч па беларускай. Здавалася б, 4 тысячы — не так многа. Але мова — той прадмет, які выкладаецца ў школе 11 гадоў, і набраць 7 балаў са 100 (!) наўрад ці складана. Але былі нават тыя, хто ўвогуле атрымаў 0 балаў. Такі вынік паказалі тры ўдзельнікі ЦТ па рускай мове і адзін — па беларускай.

Але ёсць юнакі і дзяўчаты, якія ведаюць мову выдатна: 19 абітурыентаў атрымалі 100 балаў па рускай мове, 7 — па беларускай.

Як вядома, сёлета абітурыенты, якія будуць мець у сертыфікатах ЦТ 1—6 балаў, не змогуць падаваць дакументы ў ВНУ. Але змогуць пастунаць ва ўстановы сярэдняй спецыяльнай або прафесійна-тэхнічнай адукацыі.

НУ І НУ!

Пенсіянерка вырашыла ахвяраваць на будаўніцтва музея 25 мільёнаў рублёў

Гамяльчанка Марыя Сазоненкава ўжо аддала на будоўлю 17 мільёнаў. І працягвае збіраць грошы далей. Яна ветэран вайны, франтавая медсястра, ёй ўжо за 90, жыве адна. Калі даведалася, што ў Мінску будуецца новы музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, вырашыла дапамагчы асабістымі зберажэннямі.

Журналістам свой учынак Марыя Сазоненкава патлумачыла так: "Я хачу з дзяржавай разлічыцца, не быць даўжніком за гэта: за лекі, за праезд. Я ж і на атамную станцыю ў Астраўцы 13 мільёнаў аддала..."

А нас у школе вучылі, што гэта мы ў даўгу перад тымі, хто здабываў перамогу ў 1945-м!

ДЫСКУССИЯ

«Ну какой же вы тупой!»

"Ну какой же вы тупой!" — так и хочется воскликнуть вслед за героем Мягкова из фильма "Ирония судьбы", читая очередной опус "Бойкот или отлуп?" гражданина Витикова в газете "Народная Воля". Но мама с папой не так меня воспитали, чтобы я позволила себе подобную выходку.

По тому же поводу вспомнилось и интересное мнение Андрея Битова об истоках российской трагедии в XX веке. Писатель убежден, что все проблемы со страной начались тогда, когда интеллигент, столкнувшись в дверях с хамом, перестал давать ему ногой под зад, а стал вступать в объяснения.

Я не имею привычки публично полемизировать с дурно воспитанными людьми. Предпочитаю следовать совету Битова. Единственный раз, когда в печати ответила на вульгарные и безосновательные нападки, был связан с прошлым письмом читателя в газету. Ответила исключительно по просьбе журналистки издания и из уважения к ней.

Суть вопроса. Газета "Народная Воля" заимствовала из моего блога и опубликовала за моей подписью цитату: *"После событий 19 декабря никаких иллюзий о возможности изменения характера власти парламентским путем ни у кого не осталось".*

Блог — это дневник индивидуума. Никому не запрещено пользоваться его материалами и ссылаться на мнение автора. Но на основании опубликованной фразы не было повода обвинять меня в призывах к бойкоту. Как сделал написавший в газету "деревенский депутат" (самопредставление Витикова). Никого я не звала "на "Плошчу" под дубинки ОМОНа. Непричастна и к написанию законов (равно как и к голосованию за них), ограничивающих права сельских Советов депутатов.

Обращаясь ко мне через газету, упомянутый депутат сельсовета издевательски предлагал мне посвятить его в "законодательные выверты" моего экс-законотворчества.

В ответном слове я предельно корректно опровергла несправедливые обвинения, кратко рассказала о специфике работы ПП НС сегодня в сравнении с Верховным Советом РБ 12-го и 13-го созывов (сравнение не в пользу первого), поделилась своими взглядами на бойкот выборов *(статья "За бойкот власть скажет спасибо", "Народная Воля" за 24 января)*. Там же я набросала варианты альтернативного политического поведения на выборах, некоторые из которых были позднее взяты на вооружение отдельными партиями. А для автора письма в газету я специально пояснила, что любой народ имеет право протестовать против нечестных выборов, если его лишают обманным путем желанных представителей во власти.

Казалось бы, все разъяснения даны. Любому, кто владеет азами формальной логики, было бы ясно, каких позиций я придерживаюсь. Но не таков наш Витиков, чтобы удовлетвориться однократным объяснением, пусть даже простым, как табуретка. Выждав несколько месяцев, депутат сельского Совета вновь пишет в газету материал "Бойкот или отлуп?", где достается уже всем — и пребывающему в "беспросветной правовой дремучести народу", и "так называемой оппозиции" (заимствуется терминология власти), и мне, давно отошедшей от политики в силу личных обстоятельств (уже три года досматриваю больную маму). Из публикации узнаю о себе много интересного — и что прозаседала в "удобном парламентском кресле не один созыв, изображая из себя демократку до мозга костей"; и что, видимо, отношусь к тем "политическим приспособленцам или провокаторам", кто предлагает бойкот парламентских выборов или ставит какие-то условия для участия в выборах. А в конце своего странного текста господин Витиков рекомендует всем идти на выборы, чтобы переиграть райисполкомовскую рать и стать депутатами. Правда, не рассказывает, как он это собирается сделать. Дай Бог нашему теляти волка съесть!

Слова об "уютном парламентском кресле" с точки зрения психологии могут трактоваться как вербализация мечты о таковом. Зависть — плохое чувство, господин Витиков.

Хотя Вы и не в ладах с формальной логикой, на конкретных примерах попробую показать Вам, насколько "уютным" для меня лично было парламентское кресло. Привожу Вам только **поступки** и **факты** из моей политической биографии в период работы в ПП НС (вся моя политическая биография — гораздо шире). На мой взгляд, доверять надо именно им, а не словам политиков.

2001—2004 гг. — депутат ПП НС 2-го созыва — после избрания публично отказалась голосовать за президентские декреты.

В 2001 г. совместно с депутатом Новосядом отказалась участвовать во 2-м Всебелорусском собрании.

В апреле 2001 г. обратилась к президенту в парламенте с призывом расширить полномочия парламента, вернуться к президентско-парламентской республике, нормализовать отношения с Западом.

В октябре 2001 г. публично обратилась к президенту в парламенте с предложением создать независимую комиссию по расследованию исчезновения известных политиков, бизнесмена и журналиста и включить меня в состав этой комиссии.

В 2002 г. совместно с депутатом И.Пашкевичем добилась отклонения Закона "Об информационной безопасности", вводящего государственный контроль за пользованием интернетом.

В 2003 г. голосовала против "политических" законов "Об общественных объединениях", "О политических партиях...", "О массовых мероприятиях...".

Как член либеральной депутатской группы, участвовала в разработке альтернативного правительственному конституционного закона "Об основах внутренней и внешней политики Республики Беларусь". В законе предусматривалась либерализация экономики, основ политической жизни, нормализация отношений с Западом.

В период парламентских выборов 2004 г. публично выступала в СМИ против референдума по третьему сроку А.Лукашенко.

В 2004 г. избрана депутатом ПП НС 3-го созыва.

В 2004-м и 2005 гг. дважды докладывала в парламенте альтернативный правительственному программный закон "Об основах внутренней и внешней политики Республики Беларусь".

В декабре 2005 г. выступала против поправок политического характера в Уголовный и Уголовно-процессуальный кодексы, внесла предложение по исключению политических статей закона.

В 2006 г., будучи заочно избранной делегатом 3-го Всебелорусского собрания, отказалась в нем участвовать по идейным мотивам.

В мае 2006 г. публично обратилась к президенту РБ в парламенте с предложением начать диалог с политической оппозицией и положительно решить вопрос с печатанием и распространением в стране оппозиционных газет "Народная Воля", "Наша Ніва", "БДГ".

В ПП НС 2-го и 3-го созывов с трибуны не раз защищала независимую прессу, Белорусский гуманитарный лицей, оппозиционных политиков, подвергшихся санкциям.

В 2006-м и 2007 гг. неоднократно обращалась к правительству и президенту с предложением вернуть в киоски газеты "Народная Воля", "Товарищ", "БДГ. Деловая газета" (отдельно было обращение по "Нашай Ніве").

Апрель 2007 года. После оглашения ежегодного Послания задала президенту вопросы о дальнейшей судьбе ряда негосударственных газет; о приглашении ведущих экономистов-рыночников к созданию государственной программы либеральных экономических реформ; о возможности референдума по строительству АЭС; о возможности отмены "политических статей" УК; о нецелесообразности единовременной отмены социальных льгот (предложила подготовить закон об адресной социальной помощи и провести монетизацию льгот).

Октябрь 2007 года — обратилась к правительству с просьбой установить сезонные льготы на проезд пенсионеров в городском и пригородном транспорте в дачный период.

В 2007 году руководила рабочей группой по подготовке законопроекта "О защите прав потребителей жилищно-коммунальных услуг".

В апреле 2008 года предложила президенту вернуться к вопросу о целесообразности расширения полномочий парламента через конституционный референдум; о смене формы правления на президентско-парламентскую республику.

Уютным парламентское кресло является исключительно для послушных депутатов, назначенных властью и отрабатывающих свою зарплату "правильным" голосованием. Потому что каждое выступление — это стресс, каждый конфликт вокруг закона — большой стресс.

Хотя Вы, г-н Витиков, и не дружите с формальной логикой, но это не помешает получить искомый мандат. И удобное парламентское кресло. Но надо подсуетиться. Сегодня развитое логическое мышление, интеллект, профильные знания — скорее минус для претендента, чем плюс. Грамотными, знающими себе цену профи труднее манипулировать. В ходу другая монета — лояльность. Стопроцентная лояльность.

Критикуя перед выборами "так называемую оппозицию", Вы успешно начали. Стучите — и Вам откроется!

Ольга АБРАМОВА.

САЦЫЯЛЬНАЯ ПАЛІТЫКА

За поўны кошт

З 1 ліпеня для студэнтаў і навучэнцаў дзённай формы навучання ўстаноў сталіцы адмяняецца бясплатны праезд у грамадскім транспарце Мінска. Ці вернецца норма з 1 верасня, пакуль не вядома.

Ва ўсялякім разе ў Мінгарвыканкаме пакуль не паведамляюць аб тэрмінах магчымага аднаўлення для студэнтаў і навучэнцаў тэхнікумаў і каледжаў бясплатнага праезду ў грамадскім транспарце горада. Як вядома, падобныя рашэнні прымаюцца на сесіі Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў.

"Адмена льготы звязана з масавым ад'ездам студэнтаў на летні перыяд да сябе на радзіму, у студатрады. Магчыма, да пачатку новага навучальнага года гэта пытанне будзе разгледжана ў сталіцы", — заявілі ў выканкаме журналістам БЕЛТА.

Трэба адзначыць, што адмена льготы не распаўсюджваецца на вучняў сярэдніх агульнаадукацыйных школ горада — школьнікі, як і раней, маюць права праезду ў грамадскім транспарце сталіцы бясплатна.

ЧУЛІ?

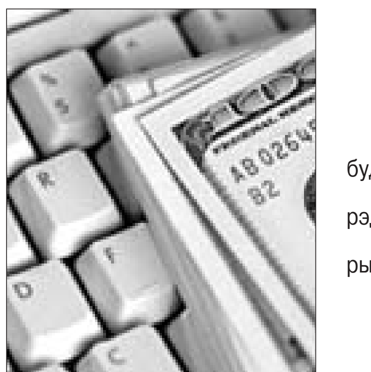
Заробкі растуць

У маі сярэдняя зарплата ў Беларусі склала 3,56 мільёна рублёў

Як паведамілі ў Нацстате, рост намінальна налічанай сярэднямесячнай заработнай платы работнікаў Беларусі ў маі ў параўнанні з красавіком склаў 9,4%.

Падрасла зарплата і ў доларавым эквіваленце — на 5,5%. Сёння яна складае 426 долараў. У параўнанні з красавіком гэта больш на 22 долары. І гэта значны рост. У красавіку ў параўнанні з сакавіком заробкі выраслі на 13 долараў.

Праграмісты зарабляюць больш за ўсіх

Калі скласці спіс найбольш высокааплатных прафесій, то ён будзе выглядаць наступным чынам:

спецыялісты сферы, звязанай з вылічальнай тэхнікай, у сярэднім у маі зараблялі 9,583 млн руб.,

у сферы вытворчасці коксу, нафтапрадуктаў і ядзерных матэрыялаў — 7,404 млн руб.,

у хімічнай вытворчасці — 6,369 млн руб.,

на паветраным транспарце — 6,195 млн руб.,

у фінансавай сферы — 5,404 млн руб.,

на чыгунцы — 4,870 млн руб.,

у будаўніцтве — 4,097 млн рублёў.

Ігар ЗАЛЕСКІ.

ТЫМ ЧАСАМ

Будаўнікі з'язджаюць

*Толькі за год каля 12 тысяч спецыялістаў будаўнічай галіны з'ехалі з Беларусі, паведаміў намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення будаўніцтва Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва **Марат Лосеў.***

"Праблема дэфіцыту кадраў існуе ў цэлым па краіне. З 2011 года будаўнічыя трэсты страцілі значную частку кваліфікаванага персаналу. І, натуральна, гэта не магло не адбіцца на тэрмінах будаўніцтва асобных дамоў. З Беларусі з'ехала мінімум 12 тысяч будаўнікоў. Людзі шукаюць, дзе зарплата вышэй", — сказаў Лосеў.

Прадстаўнік Мінбудархітэктуры дадаў, што многія з тых беларускіх будаўнікоў, якія пакінулі краіну, цяпер працуюць у Расіі.

УЛАДА

Зноў асуджаны чыноўнік

Былы намеснік старшыні Магілёўскага гарвыканкама прыгавораны да трох гадоў пазбаўлення волі.

Чыноўнік курыраваў працу будаўнічай галіны горада, і, як устанавілі праваахоўныя органы, вырашыў мінімізаваць затраты на будаўніцтва ўласнага прыватнага дома. Па "дапамогу" ён звярнуўся да дырэктара будаўнічай арганізацыі з просьбай выдзеліць спецыяльную тэхніку, грузавы аўтатранспарт, будаўнічыя матэрыялы і рабочых будаўнічых спецыяльнасцяў без заключэння адпаведных дагавораў і аплаты.

Нягледзячы на неправамерны характар просьбы службовай асобы, дырэктар прадпрыемства арганізаваў з кастрычніка 2007 года па кастрычнік 2009 года вытворчасць работ, звязаных з будаўніцтвам прыватнага дома.

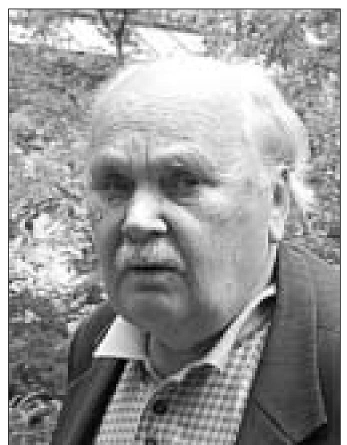
У выніку прадпрыемству быў нанесены ўрон у буйным памеры.

Днямі суд Ленінскага раёна Магілёва вынес былому намесніку старшыні Магілёўскага гарвыканкама пакаранне ў выглядзе пазбаўлення волі тэрмінам на 3 гады з канфіскацыяй маёмасці і пазбаўленнем права займаць пасады, звязаныя з выкананнем арганізацыйна-распарадчых абавязкаў. Дырэктару будаўнічай арганізацыі суд вынес аналагічны прыгавор з адтэрміноўкай яго выканання на 2 гады. Абвінавачаныя падалі касацыйныя скаргі ў абласны суд, паведамляе прэс-група УКДБ па Магілёўскай вобласці.

ЦЫТАТНІК

Сын Якуба Коласа:

«На выбары болей не пайду»

Некалькі разоў на тыдзень 86-гадовы Міхась Канстанцінавіч Міцкевіч выходзіць са сваёй хаты, каб павольна прайсці 30 метраў да музея Якуба Коласа, музея свайго бацькі. У гэтым будынку некалі жыў сам знакаміты пісьменнік, а з ім побач і Міхась.

Заходзіць Міхась Канстанцінавіх у музей праз непрыкметны службовы ўваход збоку. Доктар тэхнічных навук, малодшы сын Якуба Коласа працягвае дапамагаць сучаснікам захоўваць памяць пра знакамітага пісьменніка. Праводзіць у музеі мерапрыемствы, а часам і экскурсіі.

Знайшоўся ў Міхася Канстанцінавіча час і для адказаў на пытанні "Салідарнасці".

Якуб Колас пісаў праўду і толькі праўду. Сказаць у нас дома няпраўду было недапушчальным. Таму я вельмі балюча стаўлюся да таго, што з тэлебачання і радыё ідзе страшэнная хлусня. Часам хочацца ўзяць палена і стукнуць гэтых аглядальнікаў, калі яны пачынаюць брахаць.

У гадоў дванаццаць я пахваліўся бацьку, што прачытаў цікавую кніжку Дзюма. Ён сказаў: сынок, гэта пустая літаратура, там няма нічога для душы.

Калі студэнтам я пабачыў у Маскве сваю будучую жонку, дачку Янкі Маўра, то не падумаўшы, ад чыстага сэрца сказаў: "А на картачцы вы прыгажэйшая!". Наталля пасля дэманстратыўна не заўважала мяне. У яе было шмат кавалераў. Але чым я яе падкупіў? Яна ўбачыла, што з усіх толькі адзін я люблю класічную музыку.

Я не любіў шумных вяселляў і распісвацца ў загс ішоў з купленымі ў той дзень у краме каструлямі. Але Наталля крык падняла. Прыйшлося каструлі дома пакінуць.

Пасля вайны першы сакратар КПБ Панцеляймон Панамарэнка выдзеліў бацьку і мне па трафейным радыёпрыёмніку. Гэта быў прыемны падарунак. Шмат гадоў пазней я даведаўся, што перад вайной Панамарэнка напісаў ліст Сталіну, дзе, можна сказаць, прасіў дазвол на рэпрэсіі ў адносінах да Коласа і Купалы.

Беларусі пашанцавала, што ў яе быў такі лідар, як Машэраў. Першы раз я яго пабачыў у цягніку ў 1955 ці 1956 годзе, ён быў маладым сакратаром Брэсцкага абкама. Машэраў казаў, што яго настольнай кнігай была "Новая зямля".

Аднойчы ён зайшоў на выставу, дзе былі прадстаўлены нашы тэхналогіі. Адклікаў мяне ў бок, пагаварылі трошкі. Ён быў чалавечным, яго можна было пераканаць.

Я змяніў сваё меркаванне пра Мікалая Іванавіча Дземянцея, не вельмі пісьменныя прамовы якога бачыў па тэлебачанні, пасля таго, як мы апынуліся ў бальніцы ў адной палаце. З нашых доўгіх размоў зразумеў, што ён добра ведае сельскую гаспадарку, што ў яго ляжыць душа да яе. Бяда яго, што ён не атрымаў тую адукацыю, якую павінен быў пры сваіх здольнасцях атрымаць. І як чалавек ён мне спадабаўся.

Рубінаў быў, здаецца, добрым навукоўцам. А зараз паслухаеш яго — дык ён жа нясе чорт ведае што.

Рэферэндум-95 па мове не мелі права праводзіць. Ідзе палітыка "обрусения" са спадзевам, што нехта падкіне з Расіі грошай. Гэта злачынства перад нацыяй.

Раней на выбары хадзіў, але болей не пайду. Гэта прафанацыя, а не выбары. Я ведаю старшыню і членаў участковай выбарчай камісіі, мы вітаемся, гаворым. Яны кажуць: даем звесткі ў выканкам, а там адказваюць — перарабіце.

Нашу гадзіннік з выявай Пагоні. Ходзіць добра пакуль што. Калі б хто з чыноўнікаў заўвагу зрабіў — паслаў бы далей.

Журналісты часта задаюць дурацкія пытанні. Бывае, прыходзіць дзеўка і пытае: што вы можаце сказаць новага пра Якуба Коласа? Ці: паэма "Міхасёвы прыгоды" вам прысвечана?

Калі Генадзь Бураўкін узначальваў Дзяржтэлерадыё — гэта зусім іншае тэлебачанне было. Бо Бураўкін — асоба з шырокім кругаглядам. Вось такіх і трэба ставіць на пасады. Але ж кіраўніцтва з імі зладзіць не можа, бо яны маюць адрозныя ад іх погляды. Гэта, канешне, бяда. Разумных людзей не так многа, і іх не лёгка знайсці.

Я лічу, што ў Беларусі ёсць перспектыва развіцця. Моладзь зараз больш свабодная. Але не хапае праўдзівай інфармацыі. Веру, што калі б яе было дастаткова, то ўсё змянілася б.

Руслан ГАРБАЧОЎ.

РАБОТА НАД ОШИБКАМИ

В минувшем номере "Народной Воли" в материал "Птицы и звери", к сожалению, закралась обидная ошибка. В одном случае орнитолога **Виталия Кощеева** автор назвал Игорем.

Просим извинения у Виталия Кощеева и читателей "Народной Воли".

ДЫСКУСІЯ

Матэрыялы пад рубрыкай “Беларускі пантэон”, якія на працягу апошніх месяцаў друкуюцца на старонках “Народнай Волі”, выклікалі нямала водгукаў ад чытачоў “Народнай Волі”. Адны складаюць свае спісы герояў, чые імёны варта было б змясціць у так званы Пантэон герояў, другія з гэтым спісам катэгарычна не згодныя. Мы працягваем дыскусію, далучайцеся!

Чаму ў Беларускім Пантэоне няма Пазьняка?

Адкрыты ліст кандыдату гістарычных навук Андрэю Кіштымаву

Паважаны гісторык спадар Кіштымаў, з цікавасцю прачытаў Ваш артыкул “Имена” (“Народная Воля”, 20 сакавіка 2012 года), і ў мяне, як нераўнадушнага да гісторыі сваёй Бацькаўшчыны грамадзяніна, адразу ўзнікла да Вас шмат пытанняў.

Калі ласка, дазвольце іх Вам задаць і атрымаць адказы.

Чаму ў раздзел **“Палітыка”** Беларускага Пантэона не трапілі вялікія князі ВКЛ **Міндоўг, Вітаўт**, палітычныя і царкоўныя дзеячы **Язэп Руцкі**, **Вінцэнт Гадлеўскі,** першы прэзідэнт БНР **Іван Серада**? У найноўшую гісторыю Беларусі ўвайшоў грамадзянскі подзвіг **Зянона Пазьняка**, але яго ў Вашым спісе няма.

Здзіўляе, што ў шэраг палітычных герояў трапіў крывавы кат **Фелікс Дзяржынскі.** Яго месца на сметніку гісторыі, а не побач са славутымі імёнамі нашай Бацькаўшчыны!

Па вайсковай справе. А дзе ж падзеліся вялікі гетман ВКЛ **Канстанцін Астрожскі**; нацыянальны герой **Кастусь Каліноўскі**, змагар за БНР генерал **Станіслаў Булак-Балаховіч?**

Чаму ў раздзеле **“Эканоміка, навука і тэхніка”** сярод выбітных людзей няма **Ігната Дамейкі, Барыса Кіта, Казіміра Семяновіча**? Чамусьці тэорыю ракетаплавання “прысвойваюць” расійскаму Цыялкоўскаму, але гэта не так, гэта гістарычная памылка. Бо яшчэ ў сярэдзіне XVII стагоддзя **Казімір Семяновіч** стварыў праобраз сучаснай ракеты.

Што тычыцца **“Культуры”**, то ой як далёка **Мулявіну** да **Рыгора Шырмы, Францішка Багушэвіча, Напалеона Орды, Станіслава Манюшкі, Забэйды-Суміцкага, Міхала Клеафаса Агінскага, Мацея Радзівіла ці Міколы Равенскага**, у тым ліку стваральніка гімна “Магутны Божа”. Вядома, Мулявін у сваёй творчасці вышэйшы за сучасных беларускіх папсавікоў-манкуртаў, але ён застаўся шараговым артыстам і не больш таго.

І апошняе. Паважаны спадар Кіштымаў, Вы ж навуковец-гісторык, крэўны беларус, а пішаце на чужой мове, і гэта ўжо выклікае адпаведны недавер да Вашай аб’ектыўнасці.

Гісторыю і пра гісторыю пісаць на чужой мове — гэта непрыстойна з пункту гледжання патрыятызму.

З павагай —

Мікола КАНАХОВІЧ,
ветэран Узброеных сіл.

Пружаны.

ПОЗИЦИЯ

История, которую мы выбираем

Есть разные истории. История всемирная и история национальная. Военная история и история экономическая. История религии и история науки и техники. Но у всех этих историй одно общее свойство: это всегда история людей. И даже известное выражение “приговор истории” в конечном итоге не что иное, как человеческий суд. Чаще — суд потомков, ибо современники, как показывает та же история, бывают хорошими свидетелями, но не слишком квалифицированными судьями.

Начиная на страницах “Народной Воли” разговор про имена в белорусской истории, я, не скрою, был уверен, что он продолжится. Актуальность темы, как модно выражаться в исторических кругах, бесспорна. Размышления об исторических личностях — самое острое блюдо на исторической кухне. Тем более что внимание к этой проблеме постоянно подогревается интересом общества. Письмо в редакцию уважаемого Миколы Канаховича — хороший повод вернуться к теме.

Но начнем не с имен. Начнем с патриотизма. Признаюсь, что в моей личной истории есть еще и такой “непристойный и непатриотичный” факт, как участие в авторском коллективе “Handbuch der Geschichte Weissrusslands” — учебнике по истории Беларуси для немецких университетов. А еще и публикации в научных изданиях США, Польши, Чехословакии, России, Украины, Литвы, Эстонии, Киргизии. Понятно, что не на белорусском языке. Но в научной среде — кстати, по всему миру — зарубежные публикации “ценятся” выше. Так что белорусская историческая наука от этого не пострадала, а только выиграла.

Да и на родной земельке пишу как придется. Никогда даже и языковой баланс своих работ не подводил. В шеститомник “Гісторыі Беларусі” — понятно, что не на русском, а вот в “Народную Волю” — на “чужом”.

Правда, как я понимаю, вся ваша служба в рядах Вооруженных сил именно на этом, “чужом”, языке и прошла? Чем Вы, ветеран, сегодня, надеюсь, вполне заслуженно гордитесь. Так может, найдем здесь приемлемый для обоих, как любил говорить один недавний исторический персонаж, консенсус?

***

В истории я ценю именно историю. И никогда не стал бы отговаривать китайца заниматься историей моей родной Беларуси под предлогом “все равно тебе никто не поверит, ты же не белорус”. Знаю ценные работы по истории Беларуси историков из Польши, России, Украины, Литвы. Кстати, классической работой про историю самой белорусской исторической науки назвал бы исследование немца Райнера Линднера.

Может, и значимость исторических источников начнем определять по языку? На белорусском — первый сорт. На польском или русском — история второй свежести. А ведь есть еще и латынь, и скандинавские руны, идиш и иврит. И этот список можно продолжить.

История — не место для игры в монополию. Более того. Как раз деление историков на своих и чужих, “чэсных і нячэсных” больше всего вреда приносит именно собственной истории. Увы, все не так просто, и ценность исторической работы не определяется языковым критерием.

Национальная история есть. Но вот приписать ее к национальным квартирам — сложно, практически невозможно. Сумеем ли мы изучать свою историю, не зная истории наших соседей? А есть ли смысл не пускать в “свою” историю чужаков? Это тема для большого и обстоятельного разговора. Спасибо читателю, что он напомнил про историческую компаративистику. В ее постижении отечественные историки пока делают первые шаги.

***

Но вернемся к нашим именам. Признаюсь: в целесообразности публикации собственного списка-рейтинга я сомневался. Во-первых, не хотелось зомбировать читателей. Все-таки любой такой список создает определенный стереотип. От него начинают отталкиваться, принимать или не принимать, соглашаться или не соглашаться, дополнять или, наоборот, проводить строгую ревизию. Мне же хотелось сказать о проблеме, заставить читателя подумать, самостоятельно, без подсказки выбрать своих исторических героев.

С другой стороны, там, где поставлена проблема, где есть вопрос, — там будут искать и ответ. Посоветоваться с народом, конечно, нужно. Но и народ вправе спросить у своих историков: с кем вы, служители музы Клио? Мастера ставить вопросы, или вы готовы принять долю исторической ответственности на себя?

Так и появился мой список. При этом, напомню, пришлось подчеркнуть, что мнение профессионалов и народная память далеко не всегда могут и должны совпадать. Поэтому и нужен диалог.

***

Начнем с политики. О тех, кто не попал, дискуссии быть не может. Как и любая другая категория, этот раздел легко может стать “филиалом” исторической энциклопедии. Для меня важны те, кого включил я. На каком основании? Не за героизм и титулы, а за государственное мышление. И за то, что в их политике, в их биографии закладывалось политическое и экономическое будущее Беларуси.

Спору нет, они не были единственными. И этот список может быть другим. Готов согласиться с чужим мнением. Но только при условии, что там не будет альтернативы моим персонажам.

Деликатный вопрос с церковными деятелями. Кому они все-таки служат — церкви или своему народу? И даже при ответе “И церкви, и народу” — все равно остается вопрос о приоритете.

Уверен, что **Зенон Позьняк** не будет забыт. Но пока нам остро не хватает живых героев, и записывать его в исторический Пантеон — рановато.

Ну, и, конечно, **Феликс Эдмундович**. Каюсь, пожалел я этого исторического беспризорника. Советской истории, где ему было так хорошо, уже нет. Поляки его в свою историю не берут. Белорусы, как видим, тоже от такого родства отказываются. А если серьезно, то, напомню, умер Ф.Э.Дзержинский в 1926 году. Так что вопреки распространенному стереотипу к большому сталинскому террору прямого отношения не имеет. В политическом чутье ему не откажешь. В умении сделать политическую карьеру — тоже.

Герой со знаком минус. Не спорю. Так ведь и предложенные Вами Миндовг и Витовт не в белых перчатках делали историю.

***

Военное дело. Да, **Константин Острожский** выиграл битву, но четвертую войну с Москвой 1512—1522 гг. Великое Княжество Литовское проиграло. Смоленск остался в московских руках.

Калиновский — фигура знаковая. Но никак не среди военных деятелей. Повстанец, но не партизан. Борец, но не с царскими войсками. Начальник, но не лесного отряда.

Конечно, Вам, как бывшему военному, не хватает в этом списке главного белорусского генерала — **Станислава Булак-Балаховича**. Но вот за какую БНР он боролся? Думаю, что не погрешу против исторической истины, если скажу, что было несколько моделей политического будущего БНР. Мне, например, наиболее близка и понятна модель **Романа Скирмунта**. Но с Булак-Балаховичем ему было совсем не по пути. Поэтому в мой список генерал не попал.

***

Не все так просто и с другими Вашими персонажами.

Научных заслуг **Игнатия Домейки** и **Бориса Кита** никто отрицать не будет. Но, объективно говоря, в признании их роли мы, белорусы, всегда будем на втором месте вслед за чилийцами и, время покажет, американцами. И если при этом не будут забывать сказать доброе слово в адрес их первой Родины — то и на этом спасибо. Мы же постараемся про это миру и себе напомнить.

С **Казимиром Семеновичем** не стоит горячиться. Увы, в “Великом искусстве артиллерии” сам автор оказался не силен. Будучи заместителем начальника артиллерии Речи Посполитой в первой же битве под Пилявцами с войсками **Богдана Хмельницкого** 11—13 сентября 1648 г. потерпел сокрушительное поражение. Шляхетское войско было окружено и разбито. Отступление превратилось в бегство. Обоз был брошен на произвол судьбы. В руки победителей попала вся артиллерия — 92 орудия, большие запасы пороха, десятки тысяч возов. Понятно, что на этом его военная карьера закончилась, и пришлось срочно уехать за границу и переквалифицироваться в теоретики.

При этом связки пороховых ракет использовались при запуске весьма распространенных в то время фейерверков до и после Семеновича. Так что о его приоритете в “изобретении” многоступенчатой ракеты говорить не приходится. Что же касается другой его “находки” — стабилизатора типа “дельта”, то и здесь приоритет за безвестным первобытным охотником, впервые применившим оперение для своей стрелы.

Легко попасть под магию названия книги Казимира Семеновича. Однако напомню: вторая ее часть, наиболее важная, с описанием основ артиллерийской техники той эпохи так и не найдена.

А с **Константином Циолковским** — разберитесь. Не в ракетах тут дело, а в том, что он предложил использовать их для полетов человека в космос. Ничего подобного у Казимира Семеновича при всем желании Вы не найдете.

***

По культуре, нетрудно предугадать, будет самый широкий разброс в приоритетах. Так оно и получилось. Это тот случай, когда говорят: “О вкусах не спорят”.

Единственное, что могу тут сделать, так это вступиться за **Наталью Арсеньеву**. Уж если упоминать “Магутны Божа”, так одним **Миколой Равенским** обойтись нельзя.

***

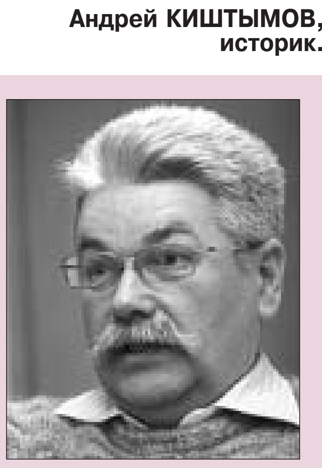
Меньше всего я хотел, чтобы нас, историков, воспринимали как истину в последней инстанции. Если мы будем знать про историю всё, то она просто перестанет быть наукой. Слава Богу, этого никогда не случится, и наша историческая профессия не вымрет. Работая с историческим материалом, чаще ощущаешь себя песчинкой на берегу океана, чем Колумбом, открывающим очередную Америку.

Кстати, большинство тех, кого я включил в свой рейтинг, — мои исторические знакомые. Либо они были героями моих исторических работ, либо — новые материалы о них на моем письменном столе. Поиск продолжается.

В каждой войне есть свой неизвестный солдат. В каждой истории есть свой неизвестный герой.

Андрей КИШТЫМОВ,
историк.

Из личного дела

Андрей Киштымов родился в 1954 году.

Окончил исторический факультет Белорусского государственного университета.

Кандидат исторических наук.

Преподаватель Белорусского коллегиума. Доцент Института парламентаризма и предпринимательства (Минск).

БЕЛАРУСЬ—ЕС

Ізноў за байкот

Праект рэзалюцыі Парламенцкай асамблеі АБСЕ, якая рэкамендуе Міжнароднай федэрацыі хакея адмовіцца ад правядзення чэмпіянату свету па хакеі з шайбай у 2014 годзе ў Беларусі, будзе разгледжаны на сесіі ПА АБСЕ ў Манака 5—9 ліпеня.

Як паведамляе сакратарыят Парламенцкай асамблеі, больш як 60 парламентарыяў з 21 дзяржавы — удзельніцы ПА АБСЕ сталі сааўтарамі праекта рэзалюцыі, якая рэкамендуе адмовіцца ад правядзення чэмпіянату свету па хакеі на лёдзе ў 2014 годзе ў Беларусі ў тым выпадку, калі ўлады не вызваляць усіх палітычных зняволеных, якія ўтрымліваюцца пад вартай.

Рэзалюцыя заклікае беларускія ўлады вызваліць і апраўдаць усіх палітычных зняволеных, а таксама паважаць вяршэнства закона, свабоду сродкаў масавай інфармацыі і свабоду перамяшчэння.

Праект рэзалюцыі настойліва заклікае ўрад у Мінску пакласці канец уціску і пераследам у дачыненні да прафсаюзаў, незалежных СМІ і праваабаронцаў; адмяніць дамашні арышт, накладзены на выпушчаных з турмаў палітычных зняволеных; дазволіць правядзенне міжнароднага расследавання па сцвярджэннях аб катаваннях у турмах; дазволіць прадстаўнікам ПА АБСЕ наведваць палітычных зняволеных; вярнуцца да разгляду заявак на рэгістрацыю партыі “Беларуская хрысціянская дэмакратыя” і няўрадавай праваабарончай арганізацыі “Вясна”, якім неаднаразова было адмоўлена ў рэгістрацыі без належных падстаў.

“У хакеі за бойку вы атрымліваеце пяціхвілінны штраф, у Беларусі — пяць гадоў за мірную маніфестацыю, — заявіў Тоні Лойд (Вялікабрытанія). — *У перыяд, калі краіны робяць больш жорсткімі санкцыі да Беларусі, было б цалкам няправільна з нашага боку падарваць гэтыя намаганні і ўзнагародзіць рэпрэсіўныя паводзіны Мінска правядзеннем міжнароднага мерапрыемства і звязаным з іх фінансавым прыбыткам”.*

АМНІСТЫЯ

Палітвязні застануцца за кратамі

Палата прадстаўнікоў прыняла законапраект аб амністыі. З месцаў пазбаўлення волі выйдуць 2880 чалавек.

Амністыя не распаўсюджваецца на асоб:

— да якіх на працягу 2005—2012 гадоў прымяняліся амністыя або памілаванне і якія зноў учынілі наўмыснае злачынства ў перыяд нязнятай або непагашанай судзімасці;

— якія на дзень пастановы прысуду, уступлення яго ў законную сілу цалкам не пакрылі прычыненую злачынствамі шкоду (урон) і прыбытак, атрыманы ад незаконнай прадпрымальніцкай дзейнасці, якія падлягаюць спагнанню з іх па прыгаворы, рашэнні суда;

— якія на дзень разгляду матэрыялаў аб прымяненні амністыі цалкам не пакрылі прычыненую злачынствамі шкоду (урон) і прыбытак, атрыманы ад незаконнай прадпрымальніцкай дзейнасці, якія падлягаюць спагнанню з іх па ўступіўшым у законную сілу прыгаворы, рашэнні суда;

— злосна парушаюць устаноўлены парадак падчас адбывання пакарання або іншых мер крымінальнай адказнасці;

— якія дапусцілі асабліва небяспечны рэцыдыў злачынстваў (частка 3 артыкула 43 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь);

— якім пакаранне ў выглядзе смяротнай кары ў парадку памілавання заменена пакараннем у выглядзе пазбаўлення волі або пажыццёвага зняволення альбо якім пакаранне ў выглядзе пажыццёвага зняволення заменена пакараннем у выглядзе пазбаўлення волі;

— асуджаных да пакарання ў выглядзе пажыццёвага зняволення;

— якія ўчынілі злачынствы, прадугледжаныя артыкуламі 124, часткай 2 артыкула 139, часткай 3 артыкула 166, часткай 3 артыкула 167, артыкуламі 285, 286, 289, 290[1], 293, 317[1], 342, 343[1], 356—362, 367, 369[3] Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь, артыкуламі 61—65[1], 67, 74, 74[2], 76, 100, часткай чацвёртай артыкула 115, артыкулам 189[1] Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь 1960 года;

— аб’яўленых у вышук у сувязі з ухіленнем ад адбывання пакарання па прыгаворы суда на дзень разгляду матэрыялаў аб прымяненні амністыі;

— асуджаных за злачынствы, прадугледжаныя артыкулам 174 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь, і за іншыя злачынствы, учыненыя ў перыяд працы ў арганізацыях на падставе судовай пастановы, якія не пакрылі на дзень разгляду матэрыялаў аб прымяненні амністыі запазычанасць па аліментах альбо выдаткі, затрачаныя дзяржавай на ўтрыманне дзяцей, якія знаходзяцца на дзяржаўным забеспячэнні.

Такім чынам, амністыя не будзе распаўсюджвацца на тэрарыстаў, бандытаў, шпіёнаў, але дакладна гэтак жа на тых, хто быў асуджаны за масавыя беспарадкі, арганізацыю дзеянняў, якія парушаюць грамадскі парадак і ўдзел у іх. Акрамя таго, беларускія палітвязні акурат напярэдадні амністыі сталі “злоснымі парушальнікамі рэжыму”, што таксама выключае магчымасць прымянення амністыі.

ЧУЛІ?

Следчы камітэт папоўніцца маладымі кадрамі

Адбыўся першы выпуск афіцэраў Акадэміі МУС Беларусі, якія вучыліся па спецыяльнасці “судова-пракурорска-следчая дзейнасць” і адпраўлены для далейшага праходжання службы ў Следчы камітэт. Дыпломы аб вышэйшай адукацыі атрымалі 123 выпускнікі.

АДУКАЦЫЯ

Зарплата настаўніка не дацягвае да 400 долараў

Афіцыйны прафсаюз прызнае, што ў галіне неабходна павышаць заробкі

На пленуме Беларускага прафсаюза работнікаў адукацыі і навукі старшыня арганізацыі Аляксандр Бойка расказаў, як у краіне ацэньваецца праца настаўніка.

Зараз, з улікам павышэння тарыфнай стаўкі першага разраду, сярэднямесячная заработная плата ў галіне складае 2.666.900 рублёў (або 327 долараў). У тым ліку ў настаўнікаў — 3.198.600 рублёў (або 392 долары) і ў прафесарска-выкладчыцкага саставу — 4.502.200 рублёў (552 долары).

— *Аднак трэба мець на ўвазе, што гэты паказчык улічвае перапрацоўку, знешняе і ўнутранае сумяшчальніцтва. Трэба таксама разумець, што ў бліжэйшы час магчымасці ўзяць дадатковую нагрузку па прычыне дэмаграфічнай сітуацыі ў педагогаў будуць мінімальныя,* — падкрэсліў Аляксандр Бойка.

Больш за 30% маладых настаўнікоў сыходзяць са школы

Малыя заробкі — галоўная прычына таго, чаму маладыя настаўнікі сыходзяць са школы. Напрыканцы мінулага года прафсаюз правёў маніторынг і высветліў, што 68,5% маладых спецыялістаў, адпрацаваўшы па размеркаванні, звальняюцца і пераходзяць на работу ў іншыя сферы.

— *Цяпер заработная плата маладога педагога ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі складае 1.862.000 рублёў. Але пасля двух гадоў абавязковай адпрацоўкі малады педагог страчвае статус маладога спецыяліста, і яго заработная плата становіцца меншай. Ён ужо не атрымлівае даплаты ў памеры адной тарыфнай стаўкі першага разраду, і яму не павышаецца на 10% тарыфная стаўка. Ліквідаваць гэтае разыходжанне не можа нават праходжанне атэстацыі на прысваенне 2-й кваліфікацыйнай катэгорыі,* — адзначыў Аляксандр Бойка.

Ігар ЗАЛЕСКІ.

АЛІМПІЯДА-2012

Каму Лукашэнка даверыць сцяг?

Капітанам беларускай каманды на Алімпіядзе-2012 можа стаць Кацярына Карстэн, а сцяг на цырымоніі ў час урачыстага адкрыцця панясе тэнісіст Максім Мірны. Аб гэтым сёння на пасяджэнні выканкама Нацыянальнага алімпійскага камітэта паведаміў першы віцэ-прэзідэнт НАК **Ігар Заічкоў.**

Праўда, ён удакладніў, што прапанаваныя кандыдатуры павінны быць зацверджаны Аляксандрам Лукашэнкам**.** Генеральны сакратар НАК Георгій Катулін адзначыў, што імёны капітана алімпійскай каманды і сцяганосца павінны быць канчаткова вызначаны да 22 ліпеня.

Як вядома, летняя Алімпіяда-2012 пройдзе ў Лондане з 27 ліпеня па 12 жніўня.

МІЖ ІНШЫМ

У складзе беларускай дэлегацыі 351 чалавек

Міністр спорту і турызму **Алег Качан** паведаміў, што на лонданскую алімпіяду паедзе 166 спартсменаў — прадстаўнікоў 25 відаў спорту. У складзе дэлегацыі таксама трэнеры і абслуговы персанал (75 чалавек), 28 прадстаўнікоў медыцынскага штаба, 16 членаў адміністрацыйнай групы штаба і іншыя.

Качан таксама сказаў, што на сёння асноўныя алімпійскія кваліфікацыйныя нарматывы выканалі 153 чалавекі ў 25 відах спорту. Пакуль яшчэ працягваецца кваліфікацыя ў лёгкай атлетыцы, якая завяршыцца 8 ліпеня.

Нас — 9 млн 458 тыс. чалавек

Колькасць насельніцтва Беларусі на 1 чэрвеня 2012 года склала 9 млн 458 тыс. чалавек і ў параўнанні з пачаткам гэтага года скарацілася на 7,2 тыс. чалавек, паведамляе Белстат.

Прырост насельніцтва адзначаецца толькі ў Мінску. У сталіцы на 1 чэрвеня 2012 г. пражывала 1 млн 889,1 тыс. чалавек, што на 4 тыс. чалавек больш, чым на 1 студзеня.

Па абласцях назіраецца скарачэнне колькасці насельніцтва ў параўнанні з пачаткам года. На 1 чэрвеня ў Гомельскай вобласці пражывала 1 млн 428,3 тыс. чалавек, у Мінскай — 1 млн 401,8 тыс., у Брэсцкай — 1 млн 390,3 тыс., у Віцебскай — 1 млн 210,7 тыс., у Магілёўскай — 1 млн 77,9 тыс., у Гродзенскай — 1 млн 59,9 тыс. чалавек.

ФЕСТЫВАЛЬ

На «Славянскі базар» выдзелена 30 мільярдаў рублёў

На фестывальныя канцэрты прададзена ўжо 87% квіткоў, а на гала-канцэрт 12 ліпеня квіткі скончыліся яшчэ два тыдні таму.

На арганізацыю і правядзенне XXI Міжнароднага фестывалю мастацтваў “Славянскі базар у Віцебску”, які пройдзе з 12 па 18 ліпеня, выдзелена 30 млрд беларускіх рублёў, паведаміў першы намеснік міністра культуры Беларусі **Уладзімір Карачэўскі.**

Паводле яго слоў, фінансаванне фестывалю ажыццяўляецца з розных крыніц, у тым ліку за кошт бюджэту Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі, бюджэту Міністэрства культуры Беларусі, рэзервовага фонду прэзідэнта Беларусі, спонсарскіх сродкаў. За бюджэтныя сродкі аплачваецца прыкладна палова выдаткаў на арганізацыю фестывалю. Прыблізна адна пятая частка сумы паступае з бюджэту Саюзнай дзяржавы. У гэтым годзе СД вылучыла на фестываль каля 25 млн расійскіх рублёў, прычым 9,3 млн рублёў паступіла з расійскага бюджэту, а яшчэ 15,6 млн — з беларускага.

Пры гэтым, як адзначыў Уладзімір Карачэўскі, арганізатары імкнуцца рабіць фэст “максімальна акупным”.

Председатель Госсовета, Совета Министров и Верховный главнокомандующий Вооруженными силами Кубы Рауль Кастро беседует с Николаем Лукашенко.

Президент Венесуэлы Уго Чавес приветствует Николая Лукашенко.

РЕБУС

Александр ЛУКАШЕНКО, президент Беларуси:

“Здесь находится мой сын Николай, и это говорит о том, что есть кому перенять эстафету лет через 20—25”.

(Во время визита в Венесуэлу.)

Уго ЧАВЕС, президент Венесуэлы:

“Сегодня в Венесуэле торжественный день, поскольку мы принимаем Александра Лукашенко и его сына Николая”.

БЫЛО...

Іосіф СЯРЭДЗІЧ,
галоўны рэдактар газеты “Народная Воля”:

— Калі можна, яшчэ адну кропку пастаўце, і мне здаецца, што мы гэтым самым здымем нават праблему Вашых апанентаў, якіх дастаткова і сярод нашых чытачоў. У народзе даўно пульсіруюць чуткі, што Вы рыхтуеце сабе пераемніка — старэйшага сына. Скажыце, гэтыя чуткі маюць пад сабой нейкую глебу? Ці наогул ніякай падставы для гэтага няма? Мы пра гэта напішам, і кропка будзе пастаўлена.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

— Напишите, Иосиф Павлович, что в ближайшем обозримом будущем президентом Беларуси будет Александр Лукашенко. Я Вам клянусь судьбами моих же детей, о которых Вы говорите, что мы никогда эту проблему дома не обсуждали. Если бы даже я подумал обсуждать, то я все равно Виктора... Вы же о Викторе говорите, то он слабее сегодня и завтра еще будет слабее ныне действующего президента. Так зачем же слабейшего поддерживать и выдвигать?

Ну а если уже говорить о преемнике, то самого маленького буду готовить в преемники. Уникальный человек! Поэтому подождите. Может, мы не дождемся, но другие поколения белорусов дождутся. Вот я Вам сказал абсолютно честно.

(Во время пресс-конференции для руководителей белорусских печатных и электронных СМИ в апреле 2007 года.)

Во время торжественной церемонии в Каракасе.

УСПАМІНЫ

Марыя КАВАЛЁВА

Жыццё — як адно імгненне

(Працяг. Пачатак у №№99—100.)

Родныя людзі

Васіля Георгіевіча дэмабілізавалі ў 1944 годзе, пасля вызвалення Мінскай вобласці, і накіравалі на даваеннае месца працы — у знішчаны дашчэнту Бягомль. Паехаў туды пакуль што адзін, бо з сям’ёй не было дзе жыць.

Калі ў 1944 годзе Чырвоная Армія пайшла ў наступленне, вызваляючы Беларусь, Пеця знаходзіўся недалёка ад родных мясцін і вырашыў хоць на пару гадзін заехаць у Дубравіцу. Каля хаты Кавалёвых спынілася машына, з яе выйшаў афіцэр і накіраваўся ў двор. Матрона Іванаўна запытальна глядзела на яго, а Клава, пазнаўшы брата, усклікнула: “Мама, гэта ж наш Пеця!” Радасці не было канца. Аднак вайсковец не мог надоўга затрымацца з роднымі, як бы гэтага ні хацелася. Не паспелі нагаварыцца, а ўжо трэба спяшацца ў дарогу. Вайна яшчэ працягвалася, і ў маці была ўвесь час трывога за жыццё сваіх дзяцей, што на фронце.

Бягомль інтэнсіўна будаваўся. Ужо ўзнавілі будынкі райвыканкама і райкама, будаваліся жылыя дамы. Праўда, многія даваенныя дамы былі значна прыгажэйшыя, больш утульныя, але цяпер у дзяржавы была асноўная мэта — як найхутчэй будаваць, каб даць людзям жыллё. У 1947 годзе Васіль Георгіевіч перавёз сям’ю. Шматкватэрны дом на вуліцы Кірава быў яшчэ не закончаны, і сям’я жыла на прыватнай кватэры ў вёсцы Маргавіца, што побач з Бягомлем. Праз некалькі месяцаў Кавалёвы атрымалі пакой, а пазней і два ў кватэры на дзве сям’і. У 1949 годзе была пабудавана на ранейшым месцы гасцініца, і мы з Кавалёвымі зноў сталі суседзямі.

З вайны ўся сям’я Кавалёвых выйшла без страт: усе былі жывыя-здаровыя, а матэрыяльныя каштоўнасці тады нічога не значылі. Тут, лічу, варта сказаць некалькі слоў пра Мішавага брата і сясцёр.

Пеця да вайны закончыў механічны тэхнікум, а потым, папрацаваўшы нейкі час, — два курсы Мінскага педінстытута. Усе ваенныя гады — на фронце. Пасля дэмабілізацыі стаў жыць у Маскве, закончыў вячэрняе аддзяленне педінстытута і шмат гадоў працаваў дырэктарам аўтатэхнікума. Быў жанаты, меў двух сыноў — Сашу і Мішу. Памёр у 1978 годзе.

Шура з 1939 года жыве ў Пецярбургу. Да вайны закончыла два курсы Ленінградскага тэкстыльнага інстытута, які ў вайну эвакуіравалі ў Ташкент. Некаторыя студэнты, у тым ліку і Шура, не паехалі ў эвакуацыю. Жыла ў студэнцкім інтэрнаце, уладкавалася працаваць на тэлефонную станцыю тэкстыльнай фабрыкі. З лістапада пачаліся доўгія блакадныя дні, голад і холад. Ужо не было сілы дабірацца да інтэрната, які быў няблізка, і Шура стала жыць на фабрыцы. Зверху паступіла распараджэнне: з кожнага завода паслаць па 5—6 дзяўчат на працу ў вайсковую часць сувязі, каб вызваліць мужчын і адправіць іх на фронт. Дзяўчаты былі настолькі худыя, згаладнелыя, што камісія засумнявалася, ці змогуць яны працаваць. Прынялі. Шура працавала радысткай пры штабе фронту, гэта яе і выратавала ад галоднай смерці. Інстытут з Ташкента яшчэ не вярнуўся, і яна ў 1945 годзе стала студэнткай трэцяга курса політэхнічнага інстытута, закончыўшы які засталася працаваць у Ленінградзе. Выйшла замуж. Яе муж, Віктар Іванавіч Блахін, быў вельмі добры чалавек, яны з Мішам сябравалі. Віктар Іванавіч працаваў загадчыкам кафедры Ленінградскага інстытута культуры імя Крупскай. Цяпер Шура, яе дзве дачкі Ірына і Вольга, унукі і праўнукі жывуць у Пецярбургу.

Клава, малодшая сястра, закончыла Бягомльскую сярэднюю школу, затым філфак Мінскага педінстытута. Працавала настаўніцай рускай мовы і літаратуры ў Бягомлі, Калінінградзе, потым завучам у Жодзінскім політэхнікуме. Яе муж, Сямён Апанасавіч Жачкін, працаваў начальнікам цэха на БелАЗе. У іх два сыны — Васіль і Павел, унукі. Жыве ў Жодзіне.

Кожнае лета, пачынаючы з пяцідзясятых гадоў, Шура з сям’ёй, мы з Мішам і дзецьмі, Клава, часам і Пеця прыязджалі ў Бягомль, дзе ўсім нам добра адпачывалася, дружна і весела жылося. Так было, пакуль не стала бацькоў: жыццёвы шлях Матроны Іванаўны закончыўся ў 1976 годзе, а Васіль Георгіевіч перажыў яе амаль на 2 гады.

Наша вучоба

За гады акупацыі ў нас, моладзі, галовы так “праветрыліся”, што, мабыць, тая частка мозгу, што прызначана для вучобы, стала зусім як “новая”. Пасля вызвалення ўзнікла неадольная цяга да вучобы. Вось гэтую асаблівасць моладзі, што перажыла вайну, удала падмеціў Іван Шамякін у рамане “Крыніцы”. У 1944 годзе ў Бягомлі, калі прыйшла Чырвоная Армія, былі толькі папялішчы, усё, нават вуліцы, зарасло высокай дзікай травой. Не было дзе размясціць раённыя ўстановы. Яны знаходзіліся ва ўцалелых дамах бліжэйшых ад Бягомля вёсак: Маргавіцы, Бабцах і Ваўчы. У Бабцах былі райсабес, райана і школа. З-за недахопу настаўнікаў і будынкаў адкрылі толькі сямігодку. Гэта была адзіная ў раёне школа, кожны клас якой займаў асобную хату. Не хапала падручнікаў, сшыткаў, чарніла. Па некаторых прадметах было толькі па 1—2 экзэмпляры кніг. Адзіны быў выхад: хтосьці чытае, а астатнія слухаюць і запамінаюць, калі ёсць на чым, што-небудзь запісваюць.

Я пайшла ў сёмы клас, прапусціўшы шосты (не адна я так рабіла), бо ўсё роўна нічога не памятала з таго, што некалі вучыла. Па суседстве кватаравала настаўніца матэматыкі, я прасіла ў яе на выхадныя падручнікі за папярэдні клас па алгебры і фізіцы і чытала. Добра, што “праветраная” галава хутка запаміна ла прачытанае, і я неўзабаве ўвайшла ў норму. Закончыла сёмы клас з пахвальнай граматай. Хацела вучыцца далей, але ў 1945 годзе цагляную школу не аднавілі, як абяцалі, а ад драўлянай засталося толькі папялішча. Я яшчэ спадзявалася, чакала, што адкрыюць хоць восьмы клас, і калі стала вядома, што гэтага не будзе, у канцы кастрычніка мы з мамай пайшлі пехатой у Глыбокае (гэта 60 кіламетраў ад Бягомля), дзе мяне прынялі ў педвучылішча.

На першым курсе жылося вельмі цяжка — галадна і халадна. Стыпендыя — 130 рублёў. За іх тады можна было купіць на базары невялічкі бохан хлеба. Бягомльшчына была спустошана вайной, і дапамогі нельга было чакаць ні ад каго. У пакоі нас было пяцёра, была грубка, але яе не было чым паліць. Разы два ці тры за ўсю зіму далі дроў. Вясной да мяне прычапілася нейкая хвароба, я не магла падняцца з пасцелі, сесці: страчвала прытомнасць. Завезлі ў бальніцу, і праз пару тыдняў я акрыяла.

У 1946 годзе з пачатку навучальнага года ў педвучылішчы з’явіўся новы дырэктар — Гарбукоў, дэмабілізаваны лётчык, выдатны педагог і клапатлівы кіраўнік. Ён навёў парадак ва ўсім, і жыццё стала значна весялейшае.

Пры заканчэнні педвучылішча ў 1948 годзе я і паэтка Еўдакія Лось склалі тыя пяць працэнтаў выдатнікаў, якім можна было адразу паступаць у інстытут. Як вядома, існаваў загад, паводле якога неабходна было адпрацаваць па накіраванні тры гады. Так я стала студэнткай Мінскага педінстытута. А ў 1950 годзе паступіла сюды і Клава, Мішава сястра. Жылі мы тады ў інтэрнаце на вуліцы Энгельса.

У Мішы магчымасць вучыцца з’явілася толькі пасля дэмабілізацыі, у 1948 годзе. Ён прыехаў у Мінск і стаў працаваць токарам на маторарамонтным заводзе. Жыў у прахадной з вартаўніком. Закончыў вячэрнюю школу і ў 1949 годзе паступіў у Ленінградскі горны інстытут на шахтабудаўнічы факультэт. У гэтыя гады вучыцца было трохі лягчэй, чым адразу пасля вызвалення: не было ўжо картачнай сістэмы, сёе-тое пачало з’яўляцца на прылаўках магазінаў — краіна з кожным годам мацней станавілася на ногі, жыццё паступова наладжвалася.

Міша не вучыўся сем гадоў, “згаладаўся” па сур’ёзнай вучобе. “Праветраная” і здольная галава паспяхова ўсмоктвала розныя навукі. З курса на курс ішоў у кагорце лепшых студэнтаў. Любіў спорт, у інстытуце атрымаў разрады па лыжах і плаванні.

У інтэрнацкім Мішавым пакоі на Васільеўскім востраве (Малы праспект, 40) жыло пяць студэнтаў. Жылі дружна, кожны год гэтым самым складам займалі пакой. На стыпендыю, зразумела, нельга было пражыць, таму было галаднавата, а часам і галадна. Тады хлопцы ішлі на таварную станцыю разгружаць вагоны або ў порце папрацаваць. Мішу ж трэба было не толькі пракарміцца, але і апрануцца-абуцца хоць па самым мінімуме. Выручала прафесія токара. Шмат часу ад вучобы ён не мог адарваць і на адным заводзе дамовіўся на пагадзінную працу. Токар ён быў добры, і завадчане заўсёды прымалі яго ўмовы.

Зімой у інтэрнаце было вельмі холадна. Міша ўспамінаў такі выпадак. Колькі ні прасілі каменданта, каб прыняў адпаведныя меры, — усё безвынікова. Паскардзіліся ў прафкам і прыгразілі, што напішуць у газету. У выніку стварылі камісію, якая заходзіла ў кожны пакой. Зайшла і да іх. Холадна. Камендант спытаўся, дзе іхні тэрмометр, каб высветліць, колькі градусаў цяпла. Тэрмометра зусім не было, і камендант зрабіў выснову: “Дзе ж тут будзе цёпла, калі ў іх нават тэрмометра няма!” Хлопцы пасмяяліся, але пасля гэтай камісіі ў пакоях стала трохі цяплей.

У студзені 1951 года пасля здачы экзаменаў мы з Клавай дамовіліся ехаць разам на канікулы ў Бягомль. А тут нечакана прыехаў з Ленінграда Міша, якога я шмат гадоў не бачыла. Перада мной стаяў хлопец-сусед — узмужнелы, прыгожы, у форме горнага інстытута, якая яму вельмі пасавала. Ён быў ужо на другім курсе. З ім прыехалі бягомльскія хлопцы-студэнты, і мы паехалі ўсе разам. Старэнькі аўтобус быў бітком набіты людзьмі, мы сядзелі ў канцы, дзе надта трэсла, і мяне стала загойдваць. Пра тое, каб спыніць аўтобус і выйсці на свежае паветра, не магло быць і гаворкі.

Назаўтра Міша прыйшоў праведаць мяне і прапанаваў пакатацца на лыжах. Надвор’е было цудоўнае, такое ж спрыяла нам усе канікулы.

(Працяг на 6-й стар.)

З будаўнікамі ў Салігорску.

ГЛАЗАМИ ОЧЕВИДЦА

В каких условиях трудятся белорусы в Венесуэле

За последние три года сотрудничества наших стран более тысячи белорусов побывало в Венесуэле в командировках различной продолжительности.

Автобусы МАЗ по прозвищу «Барби»

Специалисты по ремонту и техническому обслуживанию белорусской техники в Венесуэле комфортный Каракас видели лишь из окна автобуса. Их рабочие места находились (и до сих пор находятся) в венесуэльской глубинке, в штатах Гуарико, Баркесимето, Арагуа, Миранда, Карабобо и других. Это относится к представителям четырех наших автогигантов — МАЗа, БелАЗа, “Амкодора” и МЗКТ.

Чтобы читатель представил, в каких условиях трудятся наши земляки, заглянем в Чаральяве.

Городишко Чаральяве в штате Миранда цивилизован только в части современного гигантского железнодорожного вокзала. На ремонтные мастерские для городского автопарка у властей денег не хватило... Автобусное кладбище в Чаральяве даст фору любому немецкому шроту. Каких только аварийных автобусов здесь не встретишь! “Вольво” и “форды”, “мерседесы” и “энкавы” венесуэльской сборки... К счастью, мазовских автобусов на кладбище пока нет.

Белорусы приехали в Чаральяве ремонтировать поставленные в Венесуэлу автобусы МАЗ-256. Под испепеляющим солнцем и при полном отсутствии сервисного центра.

СТО белорусам заменил машинный двор с одним сварочным аппаратом без электродов и одним верстаком без тисков. Лучше всего на машинном дворе была налажена мойка автобусов.

Любая, даже самая мелкая, поломка создавала большую проблему. Нехватка квалифицированных кадров, отсутствие запчастей... Поэтому на белорусов, экипированных комплектами накидных ключей, местный персонал смотрел, как на испанцев эпохи Колумба.

Днем автобусы максимально эксплуатировались на местных “революционных маршрутах”. Революционный характер состоял в дешевизне проезда и в красном цвете кузова.

Красный цвет, заказанный Чавесом во время его визита на МАЗ, на деле оказался розовым, поэтому венесуэльские остряки немедленно окрестили 856 наших машин ироничным именем “Барби”.

На ночь автобусы парковались в... поле, огражденном колючей проволокой. После дождя поле превращалось в “танкодром”, но белорусам не привыкать. Наши слесари находили пятачки сухой земли, куда загоняли технику на ремонт.

Там они отважно бросались под днище затягивать стремянки, устранять вибрацию передней оси и менять ремни генератора, которые в тропических условиях Венесуэлы рвались, точно бумажные.

Но больше всего проблем создавали немецкие кондиционеры турецкой сборки. Они просто плакали в буквальном и переносном смысле. Струи воды в салоне приводили пассажиров в гнев и восторг, они кричали водителю: “Пепе, передай шампунь и мочалку!”

Нещадная эксплуатация автомобильных кондиционеров в Венесуэле объясняется дешевизной бензина. Наполнение топливного бака обходится в пару долларов, поэтому водители не глушат мотор, даже когда уходят на обед.

А о том, что фильтры в кондиционерах следует менять или хотя бы чистить, венесуэльцы узнали от белорусов. Начальник ОТК Дмитрий Гуринович рассказал им о бесплатном “народном средстве”. В итоге 55-летний завгар Карлос Ромеро забрал фильтрующий элемент домой, и там его 24-летняя молодая жена постирала фильтр, как обычное белье. Больше претензий на протекание воды в салон не было.

Самим же белорусам не то что о кондиционерах — даже об умывальнике в таких условиях мечтать не приходилось. Все, что могли, обустроили собственными силами. Купили пластиковые бачки, в военной части по соседству заполнили их водой и... умывальник готов!

Не обошлось и без “кидалова” по-креольски. Не вдаваясь в подробности, скажу, что “бесплатные” ужины в гостинице оказались платными. Добрая половина командировочных “баксов” ушла у белорусов на погашение задолженности. После этого мазовцы стали и бдительнее, и... стройнее. Питались скромно, но расход калорий не снизили — работали, как стахановцы.

Говорят, что лишения сближают. Это правда. Белорусы из Минска подружились с венесуэльцами из Чаральяве, мы их угощали ивенецкими конфетами, они нас — свежемолотым кофе. Освоившись, белорусы даже поплавали в их бесплатном муниципальном бассейне. Он оказался через стенку от машинного двора. Жаль, узнали об этом поздно — за пару дней до возвращения в Беларусь.

(Окончание на 6-й стр.)

КОРОТКО

Исламист позовет в правительство христиан и женщин

Новый президент Египта Мухаммед Мурси встретился с лидерами коптской христианской общины страны. Он заявил, что намерен привлечь к участию в своем правительстве христиан и женщин. Новый президент впервые в истории страны намерен сделать одним из своих советников христианина — представителя Коптской церкви. Он демонстрирует намерение сформировать широкую правящую коалицию “народного единства”.

США, Япония и ЕС жалуются на Китай

Они обратились во Всемирную торговую организацию, чтобы разрешить спор с Китаем, который ограничил экспорт редкоземельных минералов, используемых при создании высокотехнологичных изделий, таких как сотовые телефоны и аккумуляторы для гибридных автомобилей.

Торговый представитель США Рон Кирк заявил, что для американских рабочих и промышленников жизненно важно получить справедливый и равный доступ к этому сырью, тем более что Китай, вступая в ВТО, особо обещал предоставлять его.

Китай контролирует более 90% мирового рынка редкоземельных минералов. США, ЕС и Япония утверждают, что, вводя ограничения на экспорт, Пекин пытается помочь китайским компаниям нерыночными методами.

Историческое рукопожатие

Британская королева Елизавета II впервые протянула руку дружбы бывшему командиру Ирландской республиканской армии Мартину Макгиннессу. Это рукопожатие в Белфасте наблюдатели назвали историческим и “важным символическим жестом” в рамках процесса мирного урегулирования в Северной Ирландии.

По данным экспертов, Мартин Макгиннес возглавлял штаб ИРА, когда в 1979 году боевики этой группировки убили двоюродного брата Елизаветы II лорда Луиса Маунтбаттена. В 2005 году ИРА отказалась от вооруженной борьбы за независимость Ольстера от Великобритании.

Народная Воля http://www.nv-online.info
29 ЧЭРВЕНЯ 2012 г.

УСПАМІНЫ

Марыя КАВАЛЁВА

Жыццё — як адно імгненне

(Працяг. Пачатак на 5-й стар.)

Я, Міша і Клава штодзень каталіся на лыжах з самай высокай гары ў наваколлі. І пачалося... Мы з Мішам цэлымі днямі і вечарамі былі разам, не маглі нагаварыцца, нацешыцца прысутнасцю адзін аднаго. Нам, юнаку і дзяўчыне, спакутаваным вайной і пасляваеннымі нягодамі, лёс падараваў каханне, шчырае, чыстае, светлае. Гэта былі самыя шчаслівыя канікулы ў свеце, канікулы-казка, мара, песня...

Неўзабаве нашы шчаслівыя канікулы закончыліся, трэба было ехаць на вучобу. Я на аўтобусе павінна ехаць у Мінск, а Міша назаўтра — у Ленінград з Барысава (так было бліжэй і білет таннейшы). Міша праводзіў мяне да аўтобуса, мы доўга не маглі развітацца. І вось машына ад'язджае...

Усю дарогу я маўчала, штосьці незразумелае шчымела ў грудзях... Такога са мной ніколі не было.... Побач сядзела гаваркая жанчына, пачала штосьці мне расказваць, але я нічога не чула, няўцямна глянула на яе, і тая пераключылася з размовамі на іншых.

Назаўтра, калі я прыйшла з інстытута ў інтэрнат, дзяўчаты (а нас у пакоі жыло 35 чалавек ды яшчэ некалькі "зайцоў") наперабой сталі гаварыць, што мяне шукаў малады прыгожы хлопец у форменнай фуражцы, прыйдзе ў пяць гадзін вечара. Я думала, што тут хтосьці памыліўся, бо да мяне ніхто не павінен быў прыйсці. Якое ж маё было нечаканае здзіўленне і радасць, калі ў прызначаны час убачыла Мішу! Аказваецца, ён сабраўся ехаць у Барысаў, але тут жа даведаўся, што ў Мінск ідзе грузавая машына. У кабіне месца было занята, і ён вырашыў ехаць у кузаве. Гэта быў Учынак! Ён пяшчотным камячком прытуліўся ў маім сэрцы. Міша пераначаваў у сваіх школьных сяброў Галі і Колі Міхайлавых, а назаўтра раніцай паехаў у Ленінград.

А далей — пісьмы, сустрэчы на канікулах, якіх вельмі чакалі.

У 1952 годзе я закончыла інстытут (тады навучанне было чатыры гады), і мяне пакінулі працаваць на кафедры беларускай мовы. Міша працягваў вучыцца. У студзені 1953 года ён, студэнт чацвёртага курса, датэрмінова здаў экзамены, каб наша чарговая сустрэча была даўжэйшай. У гэты час мы і пажаніліся. Пры пасляваенным сціплым жыцці мы, безумоўна, не маглі справіць вяселля, але ўвечары рэгістрацыю шлюбу адзначылі ў невялікай кампаніі блізкіх людзей: Мішава сястра Клава, яго школьныя сябры Коля і Галя Міхайлавы, Лена і Андрэй Макаёнкі, мае аднакурсніцы Зіна Шкурынская і Ліда Валчэцкая, Марыя і Валодзя Казберукі, Валодзева маці, у якой я кватаравала. Назаўтра паехалі ў Бягомль і там адзначылі гэту падзею з роднымі, блізкімі.

Чарговая наша сустрэча павінна была адбыцца на летніх канікулах. Аднойчы ў пачатку сакавіка адчыняюцца дзверы ў маім пакоі, і я бачу Мішу. Гэты незапланаваны, неспадзяваны прыезд звязаны з жалобнымі днямі смерці Сталіна. У Ленінградзе некаторыя людзі, у асноўным студэнты, кінуліся на вакзал, каб паехаць у Маскву на пахаванне. Міша ж вырашыў ехаць не ў Маскву, а ў Мінск. Памятаю: мы ідзём па Газетным завулку радасныя, жартуем, смяёмся і не заўважаем косых позіркаў людзей. Нейкі немалады ўжо мужчына спыніў нас і злосна стаў папракаць такім настроем. Мы стараліся ісці далей больш стрымана. У тыя дні людзі, у тым ліку і мы, сапраўды шчыра перажывалі смерць правадыра. У Мінску стыхійна ўтварылася вялікая чарга да помніка Сталіну на Цэнтральнай плошчы. Многія неслі кветкі, вазоны (была якраз адліга) і клалі да помніка. Прайшлі ў гэтай чарзе і мы.

У 1954 годзе быў апошні семестр Мішавага пяцігадовага навучання. У гэты час ужо няма заняткаў, студэнты пішуць і абараняюць дыпломныя працы. Міша ледзь не суткамі працаваў і закончыў дыпломную задоўга да тэрміну. Сэканомлены час выкарыстаў, прыехаўшы да мяне, каб пабыць разам. Затым паехаў у Ленінград, выдатна абараніў дыпломную працу, аформіў адпаведныя паперы і прыехаў у Мінск.

Дарэчы, пры размеркаванні яму, як лепшаму студэнту, прапаноўвалі некалькі даволі грашавітых пасад у Данбасе, Сібіры, Варкуце, але ён выбраў Мінск.

Праца і сям'я

У жыцці часам некаторыя жанчыны папракаюць мужа, што яму работа даражэй за сям'ю. Думаю, што ў любога нармальнага чалавека ўсё павінна быць на сваім месцы. Праца і сям'я — узаемазвязаныя паняцці. Каб існавала сям'я, павінна быць праца як крыніца існавання. Калі добрая сям'я, добры "тыл" у чалавека, то і працуецца паспяхова. Калі ж няма ладу ў сям'і, то гэта ўсё адмоўна адбіваецца ў рознай ступені на працы. Гэта аксіёма.

Мішу было ўсё дарагое: і работа, і сям'я. Я ў сваю чаргу старалася, каб у яго быў надзейны "тыл".

Пасля заканчэння інстытута ў 1954 годзе ён прыязджае па накіраванні ў Мінск. Пачынаў працу майстрам, прарабам, затым начальнікам будаўнічага ўпраўлення будтрэста №1. Сярод першых яго будоўляў — Беларускі інстытут механізацыі сельскай гаспадаркі. Быў прыгожы праект, аднак у гэты час пры Хрушчове пачалася жорсткая барацьба з "излишествами" ў архітэктуры і будаўніцтве, і праект абкарналі, спрасцілі. Міша вельмі перажываў з-за гэтага. Ён вучыўся ў Ленінградзе і быў выхаваны на архітэктурных шэдэўрах гэтага горада. Гаварыў: "Такія адзінкавыя грамадскія будынкі павінны мець свой адметны воблік, каб нашчадкі любаваліся і ганарыліся імі".

На будаўнічым рахунку Міхаіла Кавалёва ў Мінску таксама шматлікія жылыя дамы і заводы: гадзіннікавы, электрамеханічны, завод Леніна, электратэхнічны завод імя В.Казлова і іншыя.

Калі Міша прыехаў у Мінск, мы здымалі пакой на Паўночным завулку, потым атрымалі пакой у камуналцы на Лагойскім тракце (цяпер вул.Якуба Коласа). Тут улетку 1955 года нарадзіўся наш першынец Сярожа. Як Міша быў рады сыну! І так здарылася, што ў той час, калі я знаходзілася ў бальніцы, Мішу прыйшла павестка з ваенкамата з'явіцца на вайсковыя трохмесячны зборы, якія павінны праходзіць у Пскоўскай вобласці. Яму так хацелася ўбачыць сына, што вырашыў залезці па пажарнай лесвіцы на трэці паверх будынка бальніцы. Але на метрах трох яго спынілі. Убачыў сына, калі прыехаў са збораў.

Неўзабаве нам далі аднапакаёвую кватэру на вуліцы Чарнышэўскага, дзе ў нас у 1960 годзе нарадзіўся другі сын — Андрэйка. Калі ён нарадзіўся, у радзільным корпусе першай бальніцы 1 ці 2 лютага лопнулі ацяпляльныя трубы, і амаль суткі не было цяпла, а стаялі немалыя маразы. Большасць дзетак прастудзілася. Наш Андрэйка доўга хварэў. Я начамі не спала, не магла часам яго супакоіць, носячы на руках. Тады Міша падымаўся ноччу, браў у мяне сыночка і насіў па пакоі, спяваючы яму розныя песні, у тым ліку і рэвалюцыйныя. І цікава: пад мае калыханкі Андрэйка не хацеў засынаць, а найлепш засынаў пад песню "По долинам и по взгорьям...".

Наша аднапакаёўка была ўжо цесная на чацвярых. Акрамя таго, тут былі пэўныя нязручнасці: вокны выходзілі на поўнач, і сонца не заглядвала да нас; грубка была тонкая, хутка награвалася і хутка астывала. Мы дадаткова ўключалі электранагравальнік. Сынок бясконца хварэў, і нам далі трохпакаёвую "хрушчоўку" на 6-й лініі (цяпер вуліца Дарашэвіча). Сыночку было адзінаццаць месяцаў, ён пачаў хадзіць, а калі пераехалі ў новую кватэру, ён адчуў прастору і бегаў з пакоя ў пакой, радасна смеючыся ад задавальнення. Тут ён і перастаў хварэць.

Міша працаваў ужо начальнікам будаўнічага ўпраўлення, усё ў нас ішло добра. Але ў 1962 годзе яго накіроўваюць у Салігорск будаваць калійны камбінат і горад.

Мне стала значна цяжэй адной з малымі дзецьмі. У 1962 годзе Сярожка пайшоў у школу, а Андрэйку было толькі два гадочкі. Выручыла мая мама. Яна ў 1963 годзе пайшла на пенсію і прыехала з Бягомля да нас у Мінск. Значную частку бытавых клопатаў яна ўзяла на сябе. Мама самаахвярна, з любоўю адносілася да ўсіх сямейнікаў, і ўсе любілі і цанілі яе. Міша называў яе мамай. Яна пражыла з намі да канца свайго жыцця — да 2000 года.

У Салігорску Міша спачатку працаваў начальнікам будаўнічага ўпраўлення, а затым упраўляючым будтрэста №3. Да гэтага будтрэст узначальваў Леанід Сцяпанавіч Храмцоў, які вельмі добразычліва ставіўся да Мішы як да малодшага калегі.

Будаўніцтва горада і камбіната ішло поўным ходам. Усюды краны, экскаватары, катлаваны пад фундаменты, мора пяску... Міша, зразумела, паказаў мне і сваю галоўную будоўлю — камбінат. Я і ўявіць не магла такую грандыёзную панараму: куды ні глянь — усюды стаяць ужо гатовыя ці ўзводзяцца новыя, незвычайныя, нязвыклыя нашаму воку пабудовы, кожная з якіх мела сваю назву, але я іх не запомніла, толькі глядзела і здзіўлялася, як тут можна ва ўсім гэтым разабрацца і не памыліцца. Я шчыра пажадала Мішу і ўсім будаўнікам вялікай удачы на вялікай будоўлі.

Пры Міхаіле Кавалёве былі пабудаваны 1-ы і 2-і калійныя камбінаты, пачалі будаваць 3-і. Салігорскія будаўнікі працавалі ў тры змены, без выхадных. Міша нярэдка начаваў на будоўлі, каб пракантраляваць начную змену. Я часта прыязджала да яго на выхадныя, а на канікулах — разам з сынам Сярожам.

Калі Міша прыязджаў у Мінск (а гэта быў далёка не кожны выхадны дзень), заўсёды прывозіў мне кветкі, якія купляў у Слуцку або збіраў у полі. Аднойчы шафёр расказаў такі выпадак. У суботу, калі ехалі праз Слуцк, ішоў дождж, было ўжо позна, і кветак не змаглі купіць. Раптам убачылі статную, па-святочнаму апранутую жанчыну, якая несла цэлы ахапак кветак — многа разнастайных букетаў. Міхаіл Васільевіч падбег да яе і папрасіў прадаць які-небудзь з іх. Жанчына спыталася, каму кветкі, а пачуўшы, што жонцы, цёпла ўсміхнулася і выбрала адзін з лепшых. Грошай не ўзяла. Гэта была настаўніца, яна ішла з выпускнога вечара.

У 1966 годзе Міхаіл Кавалёў працуе намеснікам міністра будаўніцтва рэспублікі. Усё тут ішло спраўна, але на гэтай пасадзе ён не папрацаваў і поўных двух гадоў, як яму нечакана прапанавалі ўзначаліць Мінскі гарвыканкам. Ён на ўсіх узроўнях, дзе з ім вялі размову і ўзгаднялі назначэнне, катэгарычна адмаўляўся, бо зусім не ўяўляў гэтай работы... Міхаіл Кавалёў ніколі не шукаў высокіх пасад, а проста шчыра рабіў сваю любімую справу. Часта карыстаўся прыказкай "Рабі добра, і ўсё будзе добра". Пасады быццам самі з'яўляліся і ўзнімалі яго ўсё вышэй і вышэй. У сувязі з гэтым назначэннем мне ўспамінаецца такі выпадак.

22 лістапада 1967 года Міша ўсё ж такі паехаў у Маскву на зацвярджэнне яго старшынёй Мінскага гарвыканкама. Дадому павінен быў прыехаць 24-га. А 23 лістапада назначана абарона маёй кандыдацкай дысертацыі ў Акадэміі навук. Напярэдадні ў мяне паднялася высокая тэмпература, балела горла, знік голас. Я ўзмоцнена лячылася ўсімі сродкамі. Назаўтра, 23-га, голас прарэзаўся, і я, узрадаваная, паехала ў акадэмію на абарону, якая павінна была пачацца ў 14 гадзін. Пачалося пасяджэнне савета, і пасля фармальных працэдур, як звычайна, далі слова мне. Я сказала некалькі фраз і бачу: акуратна адчыняюцца другія, далейшыя, дзверы, і заходзяць Міша з Сярожкам. Неспадзяваны сюрпрыз! Міша, аказваецца, змог прыляцець самалётам. Вось так ён умеў здзівіць, уразіць мяне, быццам зваліўшыся з неба. Ведала, што ўсе прысутныя добразычліва адносяцца да мяне, але з'яўленне маіх дарагіх мужчын зрабіла атмасферу больш цёплай, я зусім перастала адчуваць хваробу і менш стала хваляваца.

(Працяг будзе.)

Будуецца метро. У цэнтры — Міхаіл Кавалёў і Рыгор Цішкевіч.

На шасцідзесяцігоддзе Міхаіла Васільевіча сабраліся ўсе родныя. Сядзяць: сястра Шура, жонка Марыя з унукам Мішкам, Міхаіл Васільевіч з унукам Юрам, сястра Клава, Феня Іванаўна (цешча). Стаяць: сын Андрэй з жонкай Таняй, Сямён Жачкін (швагер), сын Сяргей з жонкай Ленай. Сцяпанка. 1985 год.

ДЭБЮТ

Беларускага танцоўшчыка Канстанціна Героніка адзначылі ў Кітаі

Малады саліст Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета Канстанцін Геронік атрымаў першую прэмію IV Міжнароднага пекінскага балетнага конкурсу харэаграфічных школ.

У міжнародным спаборніцтве прымалі ўдзел больш за 70 танцоўшчыкаў з розных краін.

Выступленне Канстанціна атрымала высокую ацэнку крытыкаў і міжнароднага журы, у склад якога ўваходзілі вядомыя артысты і пастаноўшчыкі.

Дарэчы, Канстанцін Геронік працуе ў трупе тэатра ўсяго два гады.

Даша ПАЎЛОЎСКАЯ.

ВАС ЦІКАВІЦЬ...

Калі адкрыецца Нясвіжскі замак?

Пабывалі разам з мужам на арт-фестывалі ў Нясвіжскім замку, але шкада, што там працуюць не ўсе залы. Калі плануецца ўсе экспазіцыі зрабіць даступнымі для турыстаў? І яшчэ цікава, як набываюць рэчы, якія калісьці належалі Радзівілам — яны ж раскіданы па ўсім свеце!

Алена БЕЛЬСКАЯ, Мінск.

Мяркуецца, што цалкам замак для турыстаў адкрыецца толькі восенню.

Што тычыцца радзівілаўскай маёмасці, то яе сапраўды шукаюць па ўсім свеце.

"На жаль, рэчы, якія належаць радзівілаўскаму роду, рэдка з'яўляюцца на аўкцыёнах", — распавядаў нядаўна журналістам дырэктар нацыянальнага гісторыка-культурнага музея-запаведніка "Нясвіж" **Сяргей Клімаў.** Паводле ягоных слоў, за апошнія тры гады на музеефікацыю Нясвіжскага замка было выдаткавана 1,5 мільёна долараў.

Вера ВІР.

ПА-ЗА СЦЭНАЙ

Арганізатарам «Тэатральнага куфара 2012» мроіцца туалетная папера і вадкае мыла

Дзеля дарагіх гасцей ІХ Сусветнага кангрэса Міжнароднай асацыяцыі ўніверсітэцкіх тэатраў беларусы гэтым разам гатовы на многае. І не дзіўна, бо некаторыя краіны аб'явілі байкот форуму толькі з-за таго, што ён мусіць прайсці у Беларусі.

Плануецца, што на тыдзень у Мінск прыляцяць прадстаўнікі 35—37 краін. Сабрацца ў беларускай сталіцы прапанаваў прэзідэнт асацыяцыі студэнцкіх тэатраў канадзец **Жан Марк**. Ён сам неаднойчы прыязджаў да нас і моцна палюбіў Беларусь. Ніхто і падумаць не мог, што гэтая ідэя выкліча столькі праблем!

"Гэта вялікая падзея для Беларусі, хоць байкот кангрэса аб'явілі многія краіны, — распавёў сустаршыня аргкамітэта ІХ Сусветнага кангрэса Міжнароднай асацыяцыі ўніверсітэцкіх тэатраў **Уладзімір Макарэвіч**. — *З-за пэўных палітычных матываў ехаць у Мінск адмовіліся, напрыклад, англічане".*

Між тым падрыхтоўка ўжо амаль скончана. Уладзімір Маркевіч прызнаўся, што апошнім часам трымае ў галаве думкі пераважна аб колькасці патрэбнай туалетнай паперы і вадкага мыла. За творчы складнік не хвалюецца ні ён, ні іншыя арганізатары.

Для гледачоў галоўная падзея кангрэса — Міжнародны фестываль студэнцкіх тэатраў "Тэатральны куфар" Белдзяржуніверсітэта. Форум спецыяльна перанеслі на пачатак лета, каб госці краіны змаглі наведаць 13 лепшых спектакляў у выкананні студэнцкіх калектываў з розных краін свету. Арганізатары раяць паглядзець усе спектаклі і абавязкова пазнаёміцца з працай беларускіх студэнтаў "Без назвы", якая створана на падставе архіўных дакументаў і ўспамінаў вязняў канцлагераў і гета. Гэты спецпраект пакажуць 3 ліпеня — у Дзень Незалежнасці Беларусі.

Білеты на ўсе спектаклі можна набыць у касах горада і на сайце tiketpro.by. Кошт аднаго квітка — 23 тысячы рублёў.

Марыя МАЛЕВІЧ.

ЗАКУЛИСЬЕ

Эдуард Ханок надел чалму и бриллианты

*Известная российская фотохудожница **Екатерина Рождественская** устроила оригинальную фотосессию для композитора и автора теории творческой волны Эдуарда Ханка.*

— Я снялся для популярного проекта Рождественской "Частная коллекция" в журнале "Караван историй", — похвастался Эдуард Семенович "Народной Воле". — *Меня сняли в четырех образах. Вначале я был Архимедом — мне приклеили бороду, усы и дали циркуль в руки. Второй образ — визирь из "Волшебной лампы Аладдина". Был в чалме и бриллиантах. Третий образ — деспот Фома Фомич Опискин из "Села Степанчикова" Достоевского. И четвертый — интеллигент начала прошлого века во фраке, жилете и с тростью. Мне фотосессия очень понравилась.*

По словам Эдуарда Ханка, все образы выбирала и придумывала сама Рождественская.

Марина КОКТЫШ.

На «Славянском базаре» устроят показ мод

*14—15 июля в Витебске впервые устроят выставку-продажу дизайнерской одежды, обуви и аксессуаров **Showroom BFW.***

"У посетителей мероприятия появится эксклюзивная возможность примерить и приобрести вещи дизайнеров, чьи изделия вряд ли можно найти в обычных белорусских магазинах одежды или на фэшн-маркетах", — рекламируют мероприятие организаторы.

Среди участников ярмарки мод заявлены такие известные отечественные бренды, как TARAKANOVA, Rada Style, Nastya Makkey, Davidova, Historia Naturalis, O.Jen, BOITSIK и другие.

На подиуме презентуют льняные коллекции от ведущих белорусских и российских дизайнеров: Historia Naturalis, Davidova, Nastya Makkey.

Алина ВЕТРОВА.

ГЛАЗАМИ ОЧЕВИДЦА

В каких условиях трудятся белорусы в Венесуэле

(Окончание. Начало на 5-й стр.)

Боевая операция на кирпичном заводе

Выдавая строительную каску, начальник службы безопасности посоветовал мне: "Не вздумай выходить за ограждение, недавно тут у нас война случилась".

За неделю до моего появления на строительном объекте пара бандитов-маландросов проникла на завод и ограбила венесуэльского рабочего.

Незамедлительно была вызвана местная полиция, та в свою очередь вызвала национальных гвардейцев. Над объектом завис военный вертолет, а стрельба в горах стояла такая, как во время битвы при Карабобо...

В остальном производственная жизнь наших строителей текла спокойно. По сравнению с условиями в Чаральяве условия на кирпичном заводе можно назвать курортными.

Вагончики-офисы оборудованы кондиционерами и туалетами, есть интернет и кухня с холодильником. Вершина комфорта — небольшая русская баня с печкой-каменкой и душем. Березовые и дубовые веники завозились из Беларуси, когда кто-то из сотрудников возвращался из отпуска.

Как известно, любую бочку меда можно испортить ложкой дегтя. В случае с заводом этой ложкой стала скотобойня по соседству. Она расположена где-то за холмом, ее даже не видно. Но когда оттуда дует ветер, волей-неволей становишься сторонником вегетарианства — смрад стоит, как около каракасского морга в Бельо Монте.

В начале строительства, в 2009 году, на заводе трудилось всего 10 белорусов. К завершению строительства, в 2011 году, их количество выросло в пять раз. Речь идет о сотрудниках на постоянной основе. Вместе с командированными на короткие сроки специалистами и венесуэльскими субподрядчиками трудовой коллектив состоял из нескольких сотен человек.

Мне посчастливилось проследить все этапы строительства завода.

Ноябрь 2009 года — пустырь. 2010 год — земляные работы по перемещению около миллиона кубометров грунта, установка вагончиков для ИТР и строительство административно-бытового комплекса, подпорной стены, весовой, бани...

2011 год: возведение ангаров, хранилища глины, бетонирование дорог и дорожек, поставка дорожно-строительной техники из Беларуси, строительство коллектора для дождевой воды, мастерских и складских помещений, поставка и монтаж технологического оборудования для производства 100 млн условного кирпича в год...

Во время последней "экскурсии" на завод, в апреле 2012 года, здесь уже велись пусконаладочные работы. Инженер-технолог Василь Хмелевский провел меня вдоль конвейера, рассказав о 10 технологических этапах производства: карьер — массоподготовка — подготовка глины в шихтозапаснике — формовка — резка — укладка на сушильные полки — сушка — выгрузка сушильных полок в печные вагонетки — обжиг — разгрузка печных вагонеток — пакетирование и упаковка.

Специалисты, которых запечатлел фотообъектив, люди скромные и удивятся, узнав, что журналист назвал их героями. Тем не менее это так. Думаю, даже президенты Чавес и Лукашенко с этим согласятся.

Герои строительства в Маракае и Баринасе

Напомню, что в Маракае завершено строительство жилищного комплекса на 2520 квартир, а в Баринасе — введены в строй два завода: тракторостроительный и по сборке МАЗов.

В этих городах мне нечасто приходилось бывать, поэтому и фотографий — с гулькин клюв.

Наш строительный объект в Маракае в декабре прошлого года стал причиной скандала. Оппозиционный журналист Хосеп Полищук — с белорусскими корнями и хваткой пираньи — опубликовал в El Universal статью "Белорусская мафия". В статье, в частности, говорилось о краже с объекта двух тонн арматуры с целью перепродажи. Как результат, в Минске и Каракасе полетели головы. Руководство ЗАО "Белзарубежстрой" обратилось в Генпрокуратуру Венесуэлы за разъяснением и получило официальный ответ о непричастности белорусской стороны к хищению.

Но, пока это произошло, пострадали люди. И не одни топ-менеджеры. Многие из простых работников, кто уехал в Беларусь в очередной отпуск, не вернулись на рабочие места — произошло массовое сокращение кадров из-за замораживания работ на объектах, которые не вошли в мой репортаж.

Будем надеяться, что нынешний визит Александра Лукашенко в Каракас расставил точки над і.

Пару слов — об объектах в Баринасе. Заводы по сборке тракторов и грузовиков возведены в рекордно короткие сроки, сказался опыт на других объектах. Не сегодня-завтра здесь будет возведен третий завод — по сборке коммунальной техники "Амкодор".

Андрей СМИРНОВ,
TUT.BY.
Фото автора.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 2 ИЮЛЯ

Беларусь 1

07.00 "Доброе утро, Беларусь!".
09.00, 12.00, 15.00, 19.00 "Новости".
09.10 "В центре внимания".
10.05 "Время Союза".
10.55 "Моя правда".
12.10 "Гараж". Худ.фильм.
14.05 "Дискотека СССР".
15.10 "Новости региона".
15.30 "Судьба". Худ.фильм.
18.25 "Арена".
19.10 "Я люблю Беларусь!". Торжественное собрание и праздничный концерт, посвященный Дню Независимости Республики Беларусь.
21.00 "Панорама".
21.35, 23.20 "В июне 41-го". Худ.фильм.
22.50 Церемония возложения венков к памятнику Победы. Прямая трансляция.
01.50 "День спорта".

ОНТ

07.00 "Наше утро".
08.00, 09.00, 16.00, 20.30 "Наши новости".
09.05 "Контуры".
10.05, 12.25, 15.10, 18.00 "Государственная граница". Сериал.
21.00 "В августе 44-го". Худ.фильм.
23.00 "Фальшивомонетчики". Худ.фильм.

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
10.00 "Пончик Люся". Сериал.
10.55 "Погода на неделю".
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30 "Утренняя почта".
12.05 "Прямой эфир".
12.55 "Институт благородных девиц". Сериал.
14.30 "С новым домом!".
15.10 "О самом главном".
16.20 "Кулагин и партнеры". Сериал.
17.30 "Местное время. Вести — Москва".
17.45 "Вести. Дежурная часть".
17.55 "Люблю, не могу!".
18.55 "Ефросинья. Продолжение". Сериал.
20.30 "Дыши со мной. Счастье взаймы". Сериал.
22.15 "Дорога на остров Пасхи". Сериал.
23.15 "Солдат империи". Док.фильм.

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ утром".
08.05 "Программа максимум. Расследования, которые касаются каждого".
09.10 "Русские сенсации".
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.10 "Сегодня".
10.20 "Чистосердечное признание".
11.05 "До суда".
12.00 "Суд присяжных".
13.25 "Судебный детектив".
14.35 "Опергруппа-2". Сериал.
15.35, 18.35 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.25 "Прокурорская проверка".
17.25 "Говорим и показываем".
18.10 "Главная дорога".
19.35 "Москва. Три вокзала-3". Сериал.
21.20 "ЧС — чрезвычайная ситуация". Сериал.
23.35 "Честный понедельник".
00.20 "Школа злословия".

СТВ

07.00 "Девочка ищет отца". Худ.фильм.
08.30 "Неделя".
09.40 "Большой завтрак".
10.20, 17.00 "Званый ужин".
11.15 "Сыновья уходят в бой". Худ.фильм.
13.00 "Большой город".
13.35 "Звездный ринг".
14.50 "Возьму твою боль". Худ.фильм.
16.30, 19.30 "24 часа".
16.45 "Наше дело".
18.00 "Вам — задание". Худ.фильм.
20.00 "СТВ-спорт".
20.10 "Глубокое течение". Худ.фильм.
21.55 Праздничный концерт. Лучшее.
23.45 "Чаклун и румба". Худ.фильм.

Беларусь 2

07.00, 16.10 "Секретный фарватер". Худ.фильм.
09.20, 21.20 "Навіны надвор'я".
09.50 "Битва экстрасенсов".
10.55 "Собачье сердце". Худ.фильм.
13.25 "Война под крышами". Худ.фильм.
15.20 "Репортер "Белорусского времечка".
18.35 "Под грифом "Известные".
19.15 "Счастливого пути". Худ.фильм.
21.25 "КЕНО".
21.30 "Волки". Худ.фильм.
23.30 "Госфорд-парк". Худ.фильм.

Мир

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00, 01.00 "Новости Содружества".
05.05, 06.05 "Волчица". Сериал.
07.05 "Тик-так".
07.25 "Йога для всех. Курс для начинающих".
08.05 "Энциклопедия вкуса".
08.35, 09.05, 10.05 "Любовь и прочие глупости". Сериал.
11.05 "Вместе".
12.20 "Умные технологии".
12.50 "Хрустальная маска". Мультсериал.
13.20, 02.40 "Прощальные гастроли". Худ.фильм.
15.25 "Чужие тайны". Сериал.
17.05, 23.05 "Слово за слово".
18.25 "Акценты".
18.40, 02.00 "Союзники".
19.20 "Всюду жизнь".
19.50 "Добро пожаловать".
20.30 "Беларусь сегодня".
21.30, 04.25 "Мир спорта".
22.05 "Новости Содружества. Культура".
00.05, 01.05 "Леди мэр". Сериал.

Белсат

07.00 Тыдзень у "Аб'ектыве".
07.40, 19.45 "Англійская для дзяцей".
07.45 "Казкі для дзетак".
07.55 "Піпі Доўгаяпанчоха". Серыял.
08.55, 19.10 "Басанож па свеце".
09.20, 17.05 "Палітычныя забойствы". Дак.фільм.
10.15, 16.35 "Euromaxx".
10.40 "Каралева Бона". Серыял.
11.40 "Беркат і Маршо. Свабода і шчасце". Дак.фільм.
12.40 "МакраФон": "Рок па вакацыях-2008".
13.25, 20.35 "Размовы эксперта".
13.45 "Кружэлка".
14.05 "Арол: крымінальная сага". Серыял.
15.05 "Костка". Маст.фільм.
18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 23.35 "Аб'ектыў".
18.10 "Час гонару". Серыял.
19.35 "Моўнік".
19.50 "Калыханка для самых маленькіх".
20.10 "Еўропа сёння".
21.25 "Беларусь пад нямецкай акупацыяй". Дак.фільм.
22.10 "Пад Кубрыка". Маст.фільм.
00.00 "Афіцэр". Серыял.
00.55 "Калыханка" ад Сашы і Сірожы".

ШТО? ДЗЕ? КАЛІ?

1—8 ліпеня

МІНСК

Тэатры

Нацыянальны акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы
5, 6 — **ПРЭМ'ЕРА!** "Лістапад. Андэрсен".
8 — "Офіс".
Рэспубліканскі тэатр беларускай драматургіі
2 — "Містэр Розыгрыш".
4 — "Адамавы жарты".
6 — "Адвечная песня".
Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя М.Горкага
1 — " Записки усталого романтика".
4 — **ПРЭМ'ЕРА!** "Загадочный визит".
5 — "Укрощение строптивой".
6 — "Пойманный сетью".
7 — "Пигмалион".
8 — "Лев зимой".
Беларускі дзяржаўны акадэмічны музычны тэатр
1 — "Летучая мышь".
2 — "Однажды в Чикаго".
8 — "Подлинная история поручика Ржевского".
Тэатр-студыя кінаакцёра
1, 4— "Средство Макропулоса".
5 — "Поле битвы".
6, 7 — "Пигмалион".
8 — "...Забыть Герострата!".
Беларускі дзяржаўны тэатр юнага гледача
5 — "Вандраванне ў княства сноў".
6 — "Брык і Шуся шукаюць лета".
7 — "Дзюймовачка".
8 — "Прыгоды Бібігона".

Канцэрты

Канцэртная зала "Мінск"
9 — "Ladie's night. Ночь для женщин".
Белдзяржфілармонія
4 — Канцэрт-віншаванне да юбілею прафесара Беларускай дзяржаўнай Акадэміі музыкі **Людмілы Шаломенцавай** (фартэпіяна).
Малая зала
6 — Канцэрт ансамбля лацінаамерыканскай фальклорнай музыкі з Венесуэлы **"Тэраканта".**
7 — ***"Сны над Віцебскам".*** Ансамбль салістаў "Класік-авангард", мастацкі кіраўнік — заслужаны дзеяч мастацтваў Рэспублікі Беларусь **Уладзімір Байдаў.** Салісты — **Аляксандр Ждановіч, Бэла Шпінэр, Алена Мальцава** (*скрыпка),* **Кацярына Жураўлёва** (*фольк-арфа).*

Фестывалі

1 — На хутары Шаблі пад Валожынам адбудзецца другі фэст **"ПІКНІК.BY".** *"Мы хочам зрабіць не проста канцэрт на свежым паветры, а зладзіць запамінальную дзею з масай самай рознай музыкі і паэзіі, з шматлікімі тэматычнымі зонамі, майстар-класамі і спартыўнымі гульнямі. У гэтым і адрозненне ад іншых беларускіх фестываляў. Мы ставім на разнастайнасць, а ў такім фармаце, на жаль, у нас больш ніхто не працуе",* — цытуе budzma.org аднаго з арганізатараў фэсту.
6, 7 — На базе адпачынку "Дынама" пад Магілёвам пройдзе фестываль музыкі і вулічных відаў спорту **Extreme Power Fest**. У ноч на Івана Купалу ўсіх чакае вялікае свята, рок-канцэрт, спартыўныя спаборніцтвы, мора забаў і дыскатэка да раніцы.
7— У спарткомплексе "Лагойск" пад Мінскам пройдзе начны фэст электроннай музыкі **POVIDLO 6**.

БРЭСТ

Брэсцкі акадэмічны тэатр драмы
5 — "Прымакі".
6 — "Барские причуды".

ВІЦЕБСК

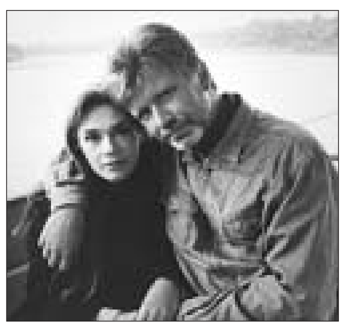
"Лялька"
Міжнародны фестываль тэатра лялек і анімацыйных фільмаў для дарослых "Лялька таксама чалавек".
2 — Спектакль для дарослых "Другі пакой".
3 — Сцэнічны жарт "Тапорлянд".

ГРОДНА

Гродзенскі тэатр лялек
1 — "Три поросенка".
8 — "Маленький Мук".

ГОМЕЛЬ

Гомельскі абласны драматычны тэатр
1, 8 — **ПРЭМ'ЕРА!** "Суббота, воскресенье, понедельник".
*Рэжысёр-пастаноўшчык лірычнай камедыі — **Аляксандр Гарцуеў**.*

...Напрыканцы тыдня, калі муж і жонка атрымліваюць перадышку ад сваіх паўсядзённых клопатаў, яны застаюцца сам-насам са сваімі эмацыянальнымі праблемамі, вырашэнне якіх адкладвалася ўвесь тыдзень і памылкова прыпісвалася да ліку непрыярытэтных задач.
Усяго тры дні выхаплены з жыцця герояў п'есы, але ўсё іх жыццё — нібы на далоні. Пепіна баіцца, што жонка яго разлюбіла, а жыццё праходзіць міма ў мітусні невялікага гарадка. Ружа, яго жонка, пакутуе ад папрокаў мужа і таксама не адчувае яго ранейшага кахання. Звычайная сямейная пара, звычайныя для крызісу сярэдняга ўзросту праблемы, але гэта толькі ілюзія пры поглядзе збоку...
*Між іншым, апошнім часам і сам Аляксандр Гарцуеў шмат гаварыў пра крызіс сярэдняга ўзросту. А ягоная жонка — вядомая актрыса Купалаўскага тэатра **Зоя Белахвосцік** у адным з апошніх інтэрв'ю распавяла, што хацела бы большых пачуццяў ад мужа. І што цяпер у яе жыцці даволі складаны перыяд...*
4 — "Недосягаемая".
5 — "Синтезатор любви".
6, 7 — "Слишком женатый таксист".
Гомельскі гарадскі маладзёжны тэатр
4 — "Госпожа Удача".
6 — "Я стою у ресторана: замуж — поздно, сдохнуть — рано".

МАГІЛЁЎ

Магілёўскі абласны драматычны тэатр
4 — "Вечар".
5 — **ПРЭМ'ЕРА!** "Камедыя".
Магілёўскі тэатр лялек
5 — "Сказка о солдате".

НЯСВІЖ

Замак Радзівілаў
1 — ***Арт-фэст*** "Тэатр Уршулі Радзівіл", "Паланэз на развітанне...", "Пане Каханку".

ВТОРНИК, 3 ИЮЛЯ

Беларусь 1

07.00 "Именем Багратиона".
07.55 "Доброе утро, Беларусь!".
09.00, 15.00, 17.00 "Новости".
09.10 "Девочка ищет отца". Худ.фильм.
11.05 "Киноконцерт".
11.55 Военный парад и спортивно-молодежное шествие, посвященные Дню Независимости Республики Беларусь с участием президента Республики Беларусь Александра Григорьевича Лукашенко. Прямая трансляция.
13.40 "Еще о войне". Худ.фильм.
14.35 "Трофей сержанта Богомолова".
15.20 "Альпийская баллада". Худ.фильм.
17.50 "Мы из будущего". Худ.фильм.
20.00 "Панорама".
20.45 "Специальный репортаж".
21.00 Военный парад и спортивно-молодежное шествие, посвященные Дню Независимости Республики Беларусь.
22.30 "В августе 44-го". Худ.фильм.

ОНТ

07.00 "Наше утро".
08.00, 09.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
09.05, 15.30, 18.10 "Государственная граница". Сериал.
11.55 Военный парад и спортивно-молодежное шествие, посвященные Дню Независимости Республики Беларусь с участием президента Республики Беларусь Александра Григорьевича Лукашенко. Прямая трансляция.
13.40 "Монолог. Леонид Левин".
14.15 "Чаклун и румба". Худ.фильм.
21.00 "Беларусь у маім сэрцы". Гала-канцэрт.

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
10.05 "Пончик Люся". Сериал.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30, 16.20 "Кулагин и партнеры". Сериал.
12.05 "Прямой эфир".
12.55 "Институт благородных девиц". Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.15 "Новости — Беларусь".
14.30 "С новым домом!".
15.10 "О самом главном".
17.30 "Местное время. Вести — Москва".
17.45 "Вести. Дежурная часть".
17.55 "Люблю, не могу!".
18.55 "Ефросинья. Продолжение". Сериал.
20.30 "Дыши со мной. Счастье взаймы". Сериал.
22.15 "Дорога на остров Пасхи". Сериал.
23.25 "Солдат империи". Док.фильм.

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ утром".
08.10 "Агент особого назначения". Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.10 "Сегодня".
10.20 "Чистосердечное признание".
11.05 "До суда".
12.00 "Суд присяжных".
13.25 "Судебный детектив".
14.35 "Опергруппа-2". Сериал.
15.35, 18.35 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.25 "Прокурорская проверка".
17.25 "Говорим и показываем".
18.10 "В зоне особого риска".
19.35 "Москва. Три вокзала-3". Сериал.
21.20 "ЧС — чрезвычайная ситуация". Сериал.
23.35 "Глухарь". Сериал.

СТВ

06.45 "Восставший из пепла".
07.30, 10.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
07.40, 16.55 "Званый ужин".
08.25 "Венок сонетов". Худ.фильм.
10.00 "Война. Известная и неизвестная".
10.40, 13.40 "Пятый фронт".
11.55 Военный парад и спортивно-молодежное шествие, посвященные Дню Независимости Республики Беларусь с участием президента Республики Беларусь Александра Григорьевича Лукашенко. Прямая трансляция.
14.40 "Часы остановились в полночь". Худ.фильм.
17.40 "Автопанорама".
18.00, 20.25, 23.20 "В июне 41-го". Худ.фильм.
21.00 Военный парад и спортивно-молодежное шествие, посвященные Дню Независимости Республики Беларусь.

Беларусь 2

07.00, 15.00 "Секретный фарватер". Сериал.
09.25 "Сыновья уходят в бой". Худ.фильм.
11.15 "Георгий Жуков. Война и мир маршала Победы". Док.фильм.
11.55 Военный парад и спортивно-молодежное шествие, посвященные Дню Независимости Республики Беларусь с участием президента Республики Беларусь Александра Григорьевича Лукашенко. Прямая трансляция.
13.35 Праздничный концерт.
17.45 "Снайпер. Оружие возмездия". Сериал.
21.20 "Навіны надвор'я".
21.25 "КЕНО".
21.30 "Любовь и голуби". Худ.фильм.
23.25 "Счастливого пути!". Худ.фильм.

Мир

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00, 01.00 "Новости Содружества".
05.05, 06.05 "Волчица". Сериал.
07.05 "Тик-так".
07.25 "Йога для всех. Курс для начинающих".
08.05 "Энциклопедия вкуса".
08.35, 09.05, 10.05 "Любовь и прочие глупости". Сериал.
11.05 "Общий рынок".
11.25 "Общий интерес".
12.20 "Умные технологии". Док.фильм.
12.50 "Хрустальная маска". Мультсериал.
13.20, 02.40 "Год теленка". Худ.фильм.
15.25 "Чужие тайны". Сериал.
17.05, 23.05 "Слово за слово".
18.25 "Акценты".
18.40 "Оперативный псевдоним". Сериал.
20.45 "Наше все".
21.25, 04.25 "Диаспоры".
22.05 Военный парад и спортивно-молодежное шествие, посвященные Дню Независимости Республики Беларусь
00.05, 01.05 "Леди мэр". Сериал.
02.00 "Всюду жизнь".

Белсат

07.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 00.05 "Аб'ектыў".
07.25, 19.45 "Англійская для дзяцей".
07.30 "Казкі для дзетак".
07.35, 13.10 "Палітычныя забойствы". Дак.фільм.
08.30, 18.10 "Час гонару". Серыял.
09.15, 15.00 "Басанож па свеце".
09.40, 15.30 "Еўропа сёння".
10.10, 16.40 "Размова эксперта".
10.25, 15.55 "Беларусь пад нямецкай акупацыяй". Дак.фільм.
11.10 "Закаханы анёл". Маст.фільм.
12.45 "Два на два".
14.05, 00.30 "Афіцэр". Серыял.
17.00 "Беркут і Маршо. Свабода і шчасце". Дак.фільм.
19.10 "Навігатар".
19.25 "Паляванне на дзівосы".
19.50 "Калыханка для самых маленькіх".
20.10 "На колах".
20.35 "Прыватная калекцыя".
21.25 "Над Нёмнам".
21.40 "Форум".
22.30 "Блізкая гісторыя. Іншы погляд". "Паход вызваляльнікаў". Дак.фільм.
23.30 "МакраФон". "Белая яблыня грому". Канцэрт гурта "Крамбамбуля".
01.25 "Калыханка" ад Сашы і Сірожы".

Улыбнитесь!

Кассирша в железнодорожной кассе продает билеты. Купейных нет, плацкартных нет, общие кончаются. И тогда она кричит в окошко кассы:
— Товарищи! Я даю только стоя и то в тамбуре!

***

Полицейский — малолетней проститутке:
— И что бы сделала твоя мать, если бы увидела тебя здесь?
— Да она бы меня убила! Это ее территория.

***

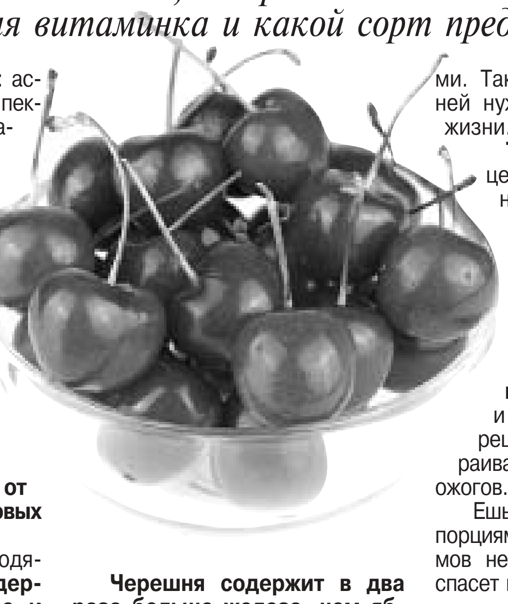
Встречаются два чудака.
— Хаим! Я вчера так смеялся, так смеялся! Я шел вечером мимо твоего дома — ты забыл повесить занавески, и я видел, как ты гонялся за своей женой. Вы оба были голые — я так смеялся!
— Ты хочешь смеяться еще больше?
— Ну.
— Так это был не я!

***

Доктор своему пациенту, страдающему лишним весом:
— Если ты каждый день будешь пешком проходить 10 км, то через год твоя фигура придет в норму.
Через год пациент звонит доктору:
— Доктор, я сбросил лишний вес, но у меня теперь есть одна проблема.
— Какая проблема?
— Я за 3650 километров от дома!

Черешня — вкусное летнее лекарство

Ее любят и дети, и взрослые. Чем полезна эта красная витаминка и какой сорт предпочесть?

В состав черешни входят: аскорбиновая кислота, каротин, пектин, флавоноиды, кальций, калий, марганец, кобальт, фтор, железо, фосфор, медь, кумарин, йод, сахар, яблочная кислота, полифенол (элемент со свойствами аспирина), витамины В1, В2, А, Е, РР. Черешня содержит в два раза больше железа, чем яблоки, и обладает массой полезных свойств.

1.Доказано, что регулярное употребление ягод черешни способно **уберечь нас от появления и развития раковых заболеваний.**

2.Элемент кумарин, входящий в состав черешни, **поддерживает организм в тонусе и придает бодрость** выздоравливающим или ослабленным людям. Кумариновые соединения снижают порог свертываемости крови, предупреждая тем самым образование тромбов и бляшек, помогают при малокровии.

3.Большое количество калия полезно **для страдающих гипертонией и другими сердечно-сосудистыми заболеваниями.** В темно-красных ягодах черешни содержатся каротиноиды и антоцианы, укрепляющие стенки кровеносных сосудов при атеросклерозе, а также инозит — витамин, улучшающий обмен веществ и способствующий выводу из организма холестерина.

4.Черешня **стимулирует работу почек,** оказывает мочегонное действие, способствует снижению веса и улучшает общее состояние организма. Стимулирует пищеварение, снимает боли в желудке, а также служит обезболивающим при артрите, подагре, ревматизме. Снимает отеки.

Черешня содержит в два раза больше железа, чем яблоки, и обладает массой полезных свойств.

5.Черешня улучшает состояние кожи, так как **способствует быстрому выводу вредных шлаков из организма.** Кожа становится привлекательной и выглядит моложе. Кстати, из мякоти черешни можно делать маски для лица.

6.Черешня насыщена цинком и медью, которые участвуют в производстве коллагена — основного белка соединительных тканей, который отвечает за **эластичность и молодость тканей.** С каждым годом человеческий организм вырабатывает все меньше коллагена, поэтому кожные покровы начинают увядать, сухожилия и связки теряют эластичность, хрящевые и костные ткани становятся более хрупкими. Так что лакомиться черешней нужно на протяжении всей жизни.

7.Ешьте ягоды черешни в целом виде и пейте черешневый сок **при нарушениях работы желудочно-кишечного тракта и запорах.**

8.Черешня богата микроэлементами, участвующими **в процессе производства меланина,** что влияет на скорость и качество загара. Ешьте черешню — и не будете расстраиваться по поводу солнечных ожогов.

Ешьте черешню небольшими порциями, примерно по 300 граммов несколько раз в день. Это спасет вас от вздутия живота.

Но имейте в виду: черешня противопоказана больным сахарным диабетом, а также людям с нарушениями проходимости кишечника! Употребление ягод может усугубить состояние больного.

Факт

Если перед обедом съесть несколько ягод черешни, вы быстро почувствуете себя сытым, а организм при этом не будет нагружен лишними калориями. Такой эффект достигается за счет фруктозы, которая придает ягоде сладкий вкус, быстро усваивается организмом, превращаясь в глюкозу, тем самым становится поставщиком энергии для организма.

СРЕДА, 4 ИЮЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.10, 07.35, 08.15, 08.35 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.05 "Новости".
07.05, 08.05, 18.45, 23.55 "Зона Х".
07.30, 08.30 "Деловая жизнь".
09.10, 21.55 "За все тебя благодарю". Сериал.
10.10 "Сфера интересов".
10.35 "Коробка передач".
11.10 Мультфильм.
11.30 "Мое начало".
12.10 "Маргоша". Сериал.
14.05 "Адвечная песня". Янка Купала на телевидении.
15.15, 19.20 "Новости региона".
15.35 "Зона комфорта".
16.05 "Зямля беларуская".
16.20 "Широка река". Сериал.
17.20 "Маруся. Возвращение". Сериал.
18.15 "Земельный вопрос".
19.40 "Калыханка".
19.55 "Сваты-4". Сериал.
21.00 "Панорама".
21.45 "Актуальное интервью".
23.05 "Доктор Хаус-6". Сериал.
00.20 "День спорта".
00.35 "Радиобеседы". Худ.фильм.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Жить здорово!".
10.20 "Между нами, девочками".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 "Детектор лжи".
12.10 "Женский доктор". Сериал.
13.10 "Хочу знать".
13.40 "Контрольная закупка".
14.10 "Модный приговор".
15.10 "Обручальное кольцо". Сериал.
16.15 "Понять. Простить".
17.00 "Давай поженимся!".
18.20 "Счастливы вместе". Сериал.
18.55 "Пусть говорят" с Андреем Малаховым".
20.00 "Время".
21.05 "Счастливый билет". Сериал.
22.15 "Закрытая школа". Сериал.
23.20 "Среда обитания".
00.20 "Их Италия".
01.10 "Ночные новости".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
10.05 "Пончик Люся". Сериал.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30, 16.20 "Кулагин и партнеры". Сериал.
12.05 "Прямой эфир".
12.55 "Институт благородных девиц". Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.15 "Новости — Беларусь".
14.30 "С новым домом!".
15.10 "О самом главном".
17.30 "Местное время. Вести — Москва".
17.45 "Вести. Дежурная часть".
17.55 "Люблю, не могу!".
18.55 "Ефросинья. Продолжение". Сериал.
20.30 "Дыши со мной. Счастье взаймы". Сериал.
22.15 "Дорога на остров Пасхи". Сериал.
23.25 "Солдат империи". Док.фильм.

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ-утром".
08.10 "Агент особого назначения". Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.10 "Сегодня".
10.20 "Развод по-русски".
11.10 "До суда".
12.05 "Суд присяжных".
13.25 "Судебный детектив".
14.35 "Опергруппа-2". Сериал.
15.35, 18.35 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.25 "Прокурорская проверка".
17.25 "Говорим и показываем".
18.10 "Спасатели".
19.35 "Москва. Три вокзала-3". Сериал.
21.25 "ЧС — чрезвычайная ситуация". Сериал.
23.35 "Глухарь". Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
08.30 "Автопанорама".
08.50 "Чаклун и румба". Худ.фильм.
10.00 "Центральный регион".
10.40 "Семейные драмы".
11.40, 17.30 "Званый ужин".
12.35 "Странное дело".
13.50 "Студенты international". Сериал.
14.40 "Глубокое течение". Худ.фильм.
16.50 "Следаки". Сериал.
17.20 "Минщина".
18.30 "Огонь любви". Сериал.
20.00 "Столичные подробности".
20.15 "Добрый вечер, малыш!".
20.40 "Поводырь". Худ.фильм.
23.00 "Добро пожаловаться".
23.20 "Диверсант. Конец войны". Сериал.
00.20 "Странное дело".
01.10 "Меч". Сериал.

Беларусь 2

07.00 "Утро".
09.00, 21.20 "Навіны надвор'я".
09.05 "Тело человека".
09.35 , **16.50 "Безумцы-3".** Сериал.
11.00 "Школа ремонта".
12.05 "Государственная граница". Сериал.
13.30 "Бухта капитанов".
14.10 "Семейка пиратов". Мультсериал.
14.35 "Ешь и худей".
15.05, 22.10 "Мужчина во мне". Сериал.
16.10, 21.35 "Светофор". Сериал.
17.50 "Белорусское "Времечко".
18.55 "Под грифом "Известные".
19.25 Баскетбол. Евро-2013. Отборочный раунд. Женщины. Беларусь—Португалия. Прямая трансляция.
21.25 "Спортлото 5 из 36".
21.30 "КЕНО".
23.05 "...По прозвищу "Зверь". Худ.фильм.

Мир

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00, 01.00 "Новости Содружества".
05.05, 06.05 "Волчица". Сериал.
07.05 "Тик-так".
07.25 Йога для всех. Курс для начинающих".
08.05 "Энциклопедия вкуса".
08.35, 09.05, 10.05 "Любовь и прочие глупости". Сериал.
11.05, 20.45 "Кыргызстан в лицах".
11.25 "Суд и дело".
12.20 "Умные технологии".
12.50 "Хрустальная маска". Мультсериал.
13.20, 02.40 "История Аси Клячиной, которая любила, да не вышла замуж". Худ.фильм.
15.25 "Чужие тайны". Сериал.
17.05, 23.05 "Слово за слово".
18.25 "Акценты".
18.40 "Оперативный псевдоним". Сериал.
21.25, 04.25 "Секретные материалы".
22.05 "Правила жизни".
00.05, 01.05 "Леди мэр". Сериал.
02.00 "Добро пожаловать".

Белсат

07.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 23.00 "Аб'ектыў".
07.25, 19.45 "Англійская для дзяцей".
07.30 "Казкі для дзетак".
07.35, 12.45 "Форум".
08.20, 18.10 "Час гонару". Серыял.
09.10, 14.25 "Навігатар".
09.25, 14.40 "Паляванне на дзівосы".
09.45, 15.00 "На колах".
10.10, 15.30 "Прыватная калекцыя".
10.35 "Над Нёмнам".
10.50 "МакраФон". "Белая яблыня грому". Канцэрт гурта "Крамбамбуля".
11.25 "Моўнік".
11.40, 15.55 "Блізкая гісторыя. Іншы погляд". "Паход вызваляльнікаў". Дак.фільм.
13.30 "Афіцэр". Серыял.
17.00 "Таямніца крэпасці шыфраў". Серыял.
17.45 "Беларусь — адзін верш". Дак.цыкл.
19.10 "Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча".
19.35 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
19.50 "Калыханка для самых маленькіх".
20.10 "Праект "Будучыня".
20.35 "Аўтастопам праз Еўропу".
21.25 "Побач з намі".
21.40 "Кароль-вінароб". Серыял.
22.30 "Рок назаўжды". Дак.фільм.
23.25 "Зграя". Серыял.
00.25 "Калыханка" ад Сашы і Сірожы".

Народная Воля
http://www.nv-online.info
29 ЧЭРВЕНЯ 2012 г.

ЧЕТВЕРГ, 5 ИЮЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.10, 07.35, 08.15, 08.35 “Доброе утро, Беларусь!”.
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.05 “Новости”.
07.05, 08.05, 18.45, 23.55 “Зона Х”.
07.30, 08.30 “Деловая жизнь”.
09.10, 21.55 “За все тебя благодарю”. Сериал.
10.10 “Земельный вопрос”.
10.35 Мультфильм.
10.55, 19.55 “Сваты-4” Сериал.
12.10 “Маргоша”. Сериал.
14.05, 23.05 “Доктор Хаус-6”. Сериал.
15.15, 19.20 “Новости региона”.
15.25 “Здоровье”.
16.15 “Широка река”. Сериал.
17.20 “Маруся. Возвращение”. Сериал.
18.15 “Сфера интересов”.
19.40 “Калыханка”.
21.00 “Панорама”.
21.45 “Актуальное интервью”.
00.20 “День спорта”.
00.35 “Мишель Вальян: жажда скорости”. Худ.фильм.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 “Наши новости”.
06.05 “Наше утро”.
09.05 “Жить здорово!”.
10.20 “Между нами, девочками”.
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 “Новости спорта”.
11.10 “Детектор лжи”.
12.10 “Женский доктор”. Сериал.
13.10 “Хочу знать”.
13.40 “Контрольная закупка”.
14.10 “Модный приговор”.
15.10 “Обручальное кольцо”. Сериал.
16.15 “Понять. Простить”.
17.00 “Давай поженимся!”.
18.20 “Счастливы вместе”. Сериал.
18.55 “Пусть говорят”.
20.00 “Время”.
21.05 “Счастливый билет”. Сериал.
22.15 “Закрытая школа”. Сериал.
23.20 “Бриллиантовое дело Зои Федоровой”.
00.20 “Их Италия”.
01.10 “Ночные новости”.

РТР-Беларусь

07.00 “Утро России”.
10.05 “Пончик Люся”. Сериал.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 “Вести”.
11.30, 16.20 “Кулагин и партнеры”. Сериал.
12.05 “Прямой эфир”.
12.55 “Институт благородных девиц”. Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 23.15 “Новости — Беларусь”.
14.30 “С новым домом!”.
15.10 “О самом главном”.
17.30 “Местное время. Вести—Москва”.
17.45 “Вести. Дежурная часть”.
17.55 “Люблю, не могу!”.
18.55 “Ефросинья. Продолжение”. Сериал.
20.30 “Варенька”. Худ.фильм.
22.15 “Дорога на остров Пасхи”. Сериал.
23.25 “Солдат империи”. Док.фильм.

НТВ-Беларусь

06.00 “НТВ утром”.
08.10 “Агент особого назначения”. Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.10 “Сегодня”.
10.20 “Следствие вели...”.
11.10 “До суда”.
12.00 “Суд присяжных”.
13.25 “Судебный детектив”.
14.35 “Опергруппа-2”. Сериал.
15.35, 18.35 “Обзор. Чрезвычайное происшествие”.
16.25 “Прокурорская проверка”.
17.25 “Говорим и показываем”.
18.10 “Чудо-люди”.
19.35 “Москва. Три вокзала-3”. Сериал.
21.20 “ЧС — чрезвычайная ситуация”. Сериал.
23.35 “Глухарь”. Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 “24 часа”.
06.10, 17.20 “Минщина”.
06.20, 07.45 “Утро. Студия хорошего настроения”.
07.40, 20.10, 22.55 “СТВ-спорт”.
08.30 “Добро пожаловаться”.
08.50 “Поводырь”. Худ.фильм.
10.40 “Семейные драмы”.
11.40, 17.30 “Званый ужин”.
12.35, 18.30 “Огонь любви”. Сериал.
13.50 “Студенты international”. Сериал.
14.35, 23.20 “Диверсант. Конец войны”. Сериал.
15.30 “Час суда”.
16.50 “Следаки”. Сериал.
20.00 “Столичные подробности”.
20.15 “Добрый вечер, малыш!”.
20.40 “Щит Отечества”. Худ.фильм.
23.00 “Автопанорама”.
00.20 “Еще не вечер”.
01.10 “Меч”. Сериал.

Беларусь 2

07.00 “Утро”.
09.00, 21.20 “Навіны надвор’я”.
09.05 “Выше крыши”.
09.35, 14.30 “Ешь и худей”.
10.10, 16.50 “Безумцы-3”. Сериал.
11.10 “Страсці па культуры”.
12.00 “Женсовет”.
12.40 “Государственная граница”. Сериал.
14.05 “Семейка пиратов”. Мультсериал.
15.05, 22.05 “Мужчина во мне”. Сериал.
16.10, 21.30 “Светофор”. Сериал.
17.50 “Белорусское “Времечко”.
18.55 “Пока мы живы...”. Худ.фильм.
21.25 “КЕНО”.
23.00 “Время футбола”.
23.45 “Балибо”. Худ.фильм.

Мир

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00 “Новости Содружества”.
05.05, 06.05 “Волчица”. Сериал.
07.05 “Тик-так”.
07.25 “Йога для всех. Курс для начинающих”.
08.05 “Энциклопедия вкуса”.
08.35, 09.05, 10.05 “Любовь и прочие глупости”. Сериал.
11.05, 20.45 “Прямая речь”.
11.25 “Добро пожаловать”.
12.20 “Умные технологии”. Док.фильм.
12.50 “Хрустальная маска”. Мультсериал.
13.20, 02.40 “Сто грамм для храбрости. Худ.фильм.
15.25 “Чужие тайны”. Сериал.
17.05, 23.05 “Слово за слово”.
18.25 “Акценты”.
18.40 “Оперативный псевдоним”. Сериал.
21.25 “Преступление и наказание”.
22.05 “Полуночники”.
22.35 “Любимые актеры”.
00.05, 01.05 “Леди мэр”. Сериал.
02.00 “Беларусь сегодня”.
04.25 “Путеводитель”.

Белсат

07.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 23.30 “Аб’ектыў”.
07.25, 19.45 “Англійская для дзяцей”.
07.30 “Казкі для дзетак”.
07.35, 12.30 “Таямніца крэпасці шыфраў”. Серыял.
08.25, 13.15 “Побач з намі”.
08.40, 18.10 “Час гонару”. Серыял.
09.25, 14.30 “Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча”.
09.55, 15.00, 19.35 “Гісторыя пад знакам “Пагоні”.
10.05, 15.10 “Праект “Будучыня”.
10.35 “Аўтастопам праз Еўропу”.
10.50 “Беларусь — адзін верш”. Дак.цыкл.
11.00, 15.35 “Кароль-вінароб”. Серыял.
11.45, 16.25 “Рок назаўжды”. Дак.фільм.
12.15, 17.45 “Моўнік”.
13.30 “Зграя”. Серыял.
16.55 “Ваенныя гульні”. Дак.фільм.
19.10 “Тэра постсаветыка. Расія пасля выбараў”. Дак.фільм.
19.50 “Калыханка для самых маленькіх”.
20.10 “Euromaxx”.
20.40 “Ілля Сін — граем Сіна”. Дак.фільм.
21.25 “Паляванне на дзівосы”.
21.45 “Дэфект”. Серыял.
22.45 “Днюка”. Дак.фільм.
23.55 “Фальшываманетчыкі. Вяртанне “Зграі”. Серыял.
00.40 “Калыханка” ад Сашы і Сірожы”.

ЗАКУЛІССЕ

Пятру Ялфімаву не хапіла месца ў «Поргі і Бес»

Знакамітую амерыканскую оперу ў Мінску давялося ставіць ва ўрэзаным канцэртным варыянце — поўная версія абышлася б занадта дорага...

Для шчаслівых аматараў музыкі сённяшні вечар у Белдзяржфілармоніі стане асаблівым. Упершыню ў Мінску будзе паказана легендарная опера **Джорджа Гершвіна** “Поргі і Бес”. Паводле завяшчання аўтара, галоўныя ролі заўсёды павінны выконваць афраамерыканскія спевакі. Перад слухачамі выступяць **Кеарстын Пайпер Браўн** і **Майкл Рэдзінг**. Квіткоў на оперу ў касах не было ўжо за месяц да спектакля.

“Так заўжды з “Поргі і Бес”, — распавяла “Народнай Волі” амерыканская вакалістка **Кеарстын Пайпер Браўн**. — *Гэтая опера паўсюль праходзіць з аншлагам, менавіта таму яе любяць ставіць тэатры, якія маюць пэўныя фінансавыя цяжкасці. Нават установе на мяжы банкруцтва яна прынясе прыбытак”.*

Артысты выконвалі оперу па ўсім свеце, але ў Беларусі яна атрымае ўнікальнае гучанне, бо да выканання далучыцца Дзяржаўны акадэмічны сімфанічны аркестр пад кіраўніцтвам **Аляксандра Анісімава** і хор Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі. А вось беларуская зорка **Пётр Ялфімаў**, якога запрашалі да ўдзелу ў “Поргі і Бес”, на сцэну сёння не выйдзе.

“Мы змаглі набыць толькі канцэртны варыянт партытуры, — прызнаўся аўтар праекта **Фарыд Сулейман.** — *Поўная версія запатрабавала бы вялікай залы Опернага тэатра ды і каштавала б нашмат даражэй. Таму ад некаторых роляў у выніку прыйшлося адмовіцца”.*

Варта адзначыць, што амерыканская амбасада, якая дапамагала наладзіць шэраг культурных мерапрыемстваў у Беларусі, толькі за партытуру “Вестсайдскай гісторыі”, якая ідзе ў Музычным тэатры, аддала 30 тысяч долараў.

Такім чынам, толькі адзін вечар на сцэне Белдзяржфілармоніі будзе гучаць цудоўная музыка з оперы “Поргі і Бес”. На жаль, чароўнае спатканне ў хуткім часе больш не паўторыцца, але аўтары праекта спадзяюцца на доўгае і плённае супрацоўніцтва з амбасадай Амерыкі. Хто ведае, магчыма, нас чакае цікавы працяг добрага пачатку...

Марыя МАЛЕВІЧ.

ПЯТНИЦА, 6 ИЮЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.10, 07.35, 08.15, 08.35 “Доброе утро, Беларусь!”.
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.10 “Новости”.
07.05, 08.05, 18.45, 00.00 “Зона Х”.
07.30, 08.30 “Деловая жизнь”.
09.10, 21.55 “За все тебя благодарю”. Сериал.
10.05 “Сфера интересов”.
10.30 “Между небом и землей”.
11.00 “Сваты-4”. Сериал.
12.10 “Маргоша”. Сериал.
14.00 “Доктор Хаус-6”. Сериал.
15.15, 19.20 “Новости региона”.
15.25 “Мастер путешествий”.
16.00 “Все путем!”.
16.30 “Перезагрузка”.
17.15 “Маруся. Возвращение”. Сериал.
18.10 “Зона комфорта”.
19.40 “Калыханка”.
19.55 “Звездная жизнь”.
21.00 “Панорама”.
21.45 “Командировка”.
23.00 “Не только женщина знает”.
00.25 “День спорта”.
00.40 “Сияние”. Худ.фильм.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 “Наши новости”.
06.05 “Наше утро”.
09.05 “Жить здорово!”.
10.20 “Между нами, девочками”.
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 “Новости спорта”.
11.10 “Детектор лжи”.
12.10 “Женский доктор”. Сериал.
13.10 “Хочу знать”.
13.40 “Контрольная закупка”.
14.10 “Модный приговор”.
15.10 “Обручальное кольцо”. Сериал.
16.15 “Понять. Простить”.
17.00 “Давай поженимся!”.
18.20 “Жди меня”. Беларусь”.
18.55 “Поле чудес”.
20.00 “Время”.
21.05 “Фабрика звезд. Россия—Украина”. Финал.
22.45 “Без мужчин”. Худ.фильм.
01.15 “Ночные новости”.

РТР-Беларусь

07.00 “Утро России”.
10.05 “Пончик Люся”. Сериал.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 “Вести”.
11.30, 16.20 “Кулагин и партнеры”. Сериал.
12.05 “Прямой эфир”.
12.55 “Институт благородных девиц”. Сериал.
13.50, 16.50, 19.50, 00.10 “Новости — Беларусь”.
14.30 “С новым домом!”.
15.10 “О самом главном”.
17.30 “Местное время. Вести—Москва”.
17.45 “Вести. Дежурная часть”.
17.55 “Люблю, не могу!”.
18.55 “Ефросинья. Продолжение”. Сериал.
20.30 “Кривое зеркало”.
22.20 “Альпинист”. Худ.фильм.
00.20 “Обитаемый остров”. Сериал.

НТВ-Беларусь

06.00 “НТВ утром”.
08.10 “Агент особого назначения”. Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 “Сегодня”.
10.20 “Таинственная Россия”.
11.10 “До суда”.
12.05 “Суд присяжных”.
13.25 “Суд присяжных. Окончательный вердикт”.
14.35 “Очная ставка”.
15.35, 18.40 “Обзор. Чрезвычайное происшествие”.
16.25 “Прокурорская проверка”.
17.25 “Говорим и показываем”.
18.10 “Профессия — репортер”.
19.35 “Москва. Три вокзала-3”. Худ.фильм.
21.20 “ЧС — чрезвычайная ситуация”. Сериал.
23.05 “Ахтунг, руссиш!”. Сериал.
00.05 “Игры патриотов”. Худ.ф.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 “24 часа”.
06.10, 17.20 “Минщина”.
06.20, 07.45 “Утро. Студия хорошего настроения”.
07.40, 20.10, 22.55 “СТВ-спорт”.
08.30 “Автопанорама”.
09.00 “Щит Отечества”. Худ.ф.
10.40 “Семейные драмы”.
11.40, 17.30 “Званый ужин”.
12.35, 18.30 “Огонь любви”. Сериал.
13.50 “Холостяки”. Сериал.
14.35 “Диверсант. Конец войны”. Сериал.
15.30 “Час суда”.
16.50 “Следаки”. Сериал.
20.00 “Столичные подробности”.
20.15 “Добрый вечер, малыш!”.
20.40 “На спине у черного кота”. Худ.фильм.
23.00 “Секретные территории”.
23.50 “Европейский покерный тур”.
00.35 “Пантера”. Сериал.

Беларусь 2

07.00 “Утро”.
09.00, 21.20 “Навіны надвор’я”.
09.05 “Время футбола”.
09.45, 17.50 “Безумцы-3”. Сериал.
10.45 “Ешь и худей”.
11.25 “Школа ремонта”.
12.35 “Под грифом “Известные”.
13.10 “Страсці па культуры”.
13.50 “Янка Купала”. Док.фильм.
14.20 “Раскиданное гнездо”. Худ.фильм.
15.50 “Семейка пиратов”. Мультсериал.
16.40 “Женсовет”.
17.15 “Белорусская кухня”.
18.55 “Битва Мэри Кэй”. Худ.фильм.
21.25 “КЕНО”.
21.30 “Битва экстрасенсов”.
22.30 “Репортер “Белорусского времечка”.
23.20 “Лофт”. Худ.фильм.

Мир

05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 “Новости Содружества”.
05.05, 06.05 “Волчица”. Сериал.
07.05 “Тик-так”.
07.25 “Йога для всех. Курс для начинающих”.
08.05 “Энциклопедия вкуса”.
08.35, 09.05, 10.05 “Любовь и прочие глупости”. Сериал.
11.05 “Республика сегодня”.
11.25 “Вкусный мир. Немецкая кухня”.
12.20 “Умные технологии”.
12.50 “Хрустальная маска”. Мультсериал.
13.20, 03.15 “Отставной козы барабанщик”. Худ.фильм.
15.25 “Чужие тайны”. Сериал.
17.05 “Преступление и наказание”.
17.35 “Прямая речь”.
18.25 “Акценты”.
18.40 “Сделано в СССР”.
19.10 “Рифмуется с любовью”. Худ.фильм.
21.20 “Невероятная правда о звездах”.
21.50 “Любимые актеры. Любовь Полищук”.
22.50 “Интердевочка”. Худ.фильм.
01.35 “Хорошие шутки”.

Белсат

07.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 00.35 “Аб’ектыў”.
07.25, 19.45 “Англійская для дзяцей”.
07.30 “Казкі для дзетак”.
07.35, 12.55 “Ваенныя гульні”. Дак.фільм.
08.30, 13.45 “Моўнік”.
08.40 “Час гонару”. Серыял.
09.30, 14.50 “Тэра постсаветыка. Расія пасля выбараў”. Дак.фільм.
09.55, 15.15, 19.35 “Гісторыя пад знакам “Пагоні”.
10.10, 15.30 “Euromaxx”.
10.35, 15.55 “Ілля Сін — граем Сіна”. Дак.фільм.
10.55, 16.15 “Паляванне на дзівосы”.
11.15 “Дэфект”. Серыял.
12.10 “Днюка”. Дак.фільм.
14.00 “Фальшываманетчыкі. Вяртанне “Зграі”. Серыял.
16.35 “МакраФон”: “Белая яблыня грому”. Канцэрт гурта “Крамбамбуля”.
17.10 “Кароль-вінароб”. Серыял.
18.10 “Прыстань”. Серыял.
19.10 “Беларускія лёсы: “Людзі старой веры”. Дак.фільм.
19.50 “Калыханка для самых маленькіх”.
20.10 “На колах”.
20.35 “Апантаныя”. Дак.цыкл.
20.45 “Гродзенскія вандроўкі Станіслава Пачобута”.
21.25 “Кіпіць Няміга”. Дак.фільм.
22.00 “Два Месяцы”. Маст.фільм.
00.15 “Размовы эксперта”.
01.00 “Дэтэрмінатар”. Серыял.
01.45 “Вагон”.

СУББОТА, 7 ИЮЛЯ

Беларусь 1

06.50 “Доброе утро, Беларусь!”.
08.50 Слово митрополита Филарета на Рождество Пророка — Предтечи и Крестителя Иоанна.
09.00, 12.00, 15.00, 19.00 “Новости”.
09.10 “Здоровье”.
09.55 “Заколдованный участок”. Сериал.
10.55 “Мастер путешествий”.
11.30 “Все путем!”.
12.10 “За спичками”. Худ.фильм.
14.05 Мультфильм.
14.15 “Вокруг планеты”.
15.10 “Новости региона”.
15.30 “Мужики”. Худ.фильм.
17.20 “Зямля беларуская”.
17.30 “Зона Х”.
18.05 “Ваше лото”.
18.45 “Пятерочка”.
19.10 “Любимый по найму”. Худ.фильм.
21.00 “Панорама”.
21.40 “Место встречи”.
22.50 “День спорта”.
23.00 “Соучастник”. Худ.фильм.

ОНТ

07.00 “Субботнее утро”.
08.00, 09.00, 16.00, 20.30 “Наши новости”.
09.05 “Моя жена меня приворожила”. Сериал.
09.40 “Здоровье”.
10.25 “Смак”.
11.10 “Смешарики. ПИН-код”.
11.40 “Квартирантка”. Худ.фильм.
13.25 “Тени исчезают в полдень”. Худ.фильм.
16.15, 21.00 “Новости спорта”.
16.20 “Звезда” на час”.
17.20 “Вепрь”. Сериал.
19.25 “Обмен женами”.
21.05 “Жестокие игры”.
22.45 “Запределье”. Худ.фильм.

РТР-Беларусь

07.00 “Кривое зеркало”.
08.40 “Альпинист”. Худ.фильм.
10.25 “Утренняя почта”.
11.00, 14.00, 20.00 “Вести”.
11.15 “Субботник”.
11.55 “Гадание на бараньей лопатке”. Худ.фильм.
13.30 “В мире животных”.
14.15 “Честный детектив”.
14.50 “Конферансье на все времена. Борис Брунов”.
15.50 “Городок”.
16.20 “Долгая дорога к себе”. Худ.фильм.
18.00 “Субботний вечер”.
19.55 “Погода на неделю”.
20.40 “Темные воды”. Худ.фильм
00.00 “Северное сияние”. Худ.фильм.

НТВ-Беларусь

06.20 “Супруги”. Сериал.
08.00, 10.00, 13.00, 19.00 “Сегодня”.
08.20 “Медицинские тайны”.
08.50 “Живут же люди!”.
09.25 “Спасатели”.
10.20 “Главная дорога”.
10.55 “Кулинарный поединок”.
11.55 “Квартирный вопрос”.
13.30 “Дорожный патруль”. Сериал.
15.10 “Развод по-русски”.
16.00 “Прокурорская проверка”.
17.05 “Очная ставка”.
18.00 “Внимание, розыск!”.
18.30 “Обзор. Чрезвычайное происшествие”.
19.25 “Самые громкие русские сенсации”.
22.00 “Ты не поверишь!”.
22.50 “Битцевский маньяк”. Худ.фильм.
00.30 “Час Волкова”. Сериал.

СТВ

06.30 “Секретные территории”.
07.20 “Дальние родственники”.
07.45 “Солдаты-14”. Сериал.
09.20 “Я — путешественник”.
09.45 “Чистая работа”.
10.35 “Минск и минчане”.
11.10 “На спине у черного кота”. Худ.фильм.
12.50 “Приключения дилетанта”.
13.25 “Теща”. Худ.фильм.
14.45 “Военная тайна”.
16.00 “Женщины XX века”.
16.30, 19.30 “24 часа”.
16.45 “Наше дело”.
17.00 “Громкое дело”.
17.35 “Наш человек в Сан-Ремо”. Худ.фильм.
20.00 “СТВ-спорт”.
20.10 “Белые Росы”. Худ.фильм.
21.50 “Звездный ринг”.
22.50 “Пантера”. Сериал.

Беларусь 2

08.05 “Благовест”.
08.30 “Мир вашему дому”.
08.40 “Павлинка”. Худ.фильм.
10.05 “Пра мастацтва”.
10.35, 21.05 “Навіны надвор’я”.
10.45 “Под грифом “Известные”.
11.20 “Школа ремонта”.
12.25, 00.00 “Суперинтуиция”.
13.30 “Наперад у мінулае”.
14.05 “Белорусская кухня”.
14.40 “Дикая семейка Торнберри”. Анимац.фильм.
16.25 Футбол. Чемпионат мира-2014. Видеожурнал.
16.55 Футбол. Чемпионат Республики Беларусь. “Шахтер”—БАТЭ. Прямая трансляция.
18.55 “Славянский базар”.
19.55, 21.10 “Битва экстрасенсов”.
21.00 “КЕНО”.
22.10 “И пришел паук”. Худ.фильм.

Мир

05.00, 02.15 “Тюрки России”. Док.фильм.
06.00 “Путеводитель”.
06.30, 03.25 “Чужие дети”. Худ.фильм.
08.15 “Миллион вопросов о природе”.
08.30 “Приключения Компаса и Будильника”.
08.45 “Экспериментаторы”.
09.00, 15.00 “Новости Содружества”.
09.10 “Мечтай! Действуй! Будь!”.
09.40 “На шашлыки”.
10.10 “Всюду жизнь”.
10.40 “Спецотдел”. Сериал.
15.10, 00.50 “Безмолвие”. Худ.фильм.
16.35 “Ты не одинок”. Худ.фильм.
19.45 “Новости Содружества. Культура”.
20.35 “Кулак ярости”. Худ.фильм.
22.35 “Музыкальный иллюминатор”.
23.05 “Хорошие шутки”.

Белсат

07.00, 18.00, 21.00, 23.40 “Аб’ектыў”.
07.25, 11.40, 19.40 “Англійская для дзяцей”.
07.30, 11.45 “Казкі для дзетак”.
07.50, 12.05 “Піпі Доўгаяпанчоха”. Серыял.
08.15 “Мой родны горад”. Серыял.
08.40 “Размовы эксперта”.
09.00 “Навігатар”.
09.20, 13.00 “Прыватная калекцыя”.
09.40 “На колах”.
10.10 “Прыстань”. Серыял.
10.50 “Ваенныя гульні”.
12.35 “Беларускія лёсы”. “Люді старой веры”. Дак.фільм.
13.25 “Дэтэрмінатар”. Серыял.
14.10 “Кіпіць Няміга”. Дак.фільм.
14.45 “Два Месяцы”. Маст.фільм.
17.00 “Чарцюк з сёмага класа”. Серыял.
17.45 “Гродзенскія вандроўкі Станіслава Пачобута”.
18.05 “Дэфект”. Серыял.
19.00 “Апантаныя”. Дак.цыкл.
19.10 “Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча”.
19.45 “Калыханка для самых маленькіх”.
20.00 “Еўропа сёння”.
20.40 “Побач з намі”.
21.15 “Браты-ворагі”. Дак.серыял.
21.45 “Прынцэсы”. Маст.фільм.
23.55 “Арол: крымінальная сага”. Серыял.
00.55 “Жаўтуха”.

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 8 ИЮЛЯ

Беларусь 1

06.55 “Існасць”.
07.20 “За спичками”. Худ.фильм.
09.00, 12.00, 15.00 “Новости”.
09.10 “Арсенал”.
09.40 “Зямля беларуская”.
09.55 “Заколдованный участок”. Сериал.
10.55 “Зона Х”.
11.25, 15.30 Мультфильм.
12.10 “Врачебные тайны”.
13.05 “Моя правда”.
14.05 “Время Союза”.
15.10 “Новости региона”.
16.00 “Ты — мне, я — тебе”. Худ.фильм.
17.40 “Коробка передач”.
18.15 “Суперлото”.
19.05 “Здравствуйте вам!”. Худ.фильм.
21.00 “В центре внимания”.
21.55 “Вирус безразличия”.
22.30 “Александрыя збірае сяброў”. Свята “Купалле”.
00.55 “Адвечная песня”. Янка Купала на телевидении”.

ОНТ

07.00 “Воскресное утро”.
08.00, 09.00, 16.00 “Наши новости”.
09.05 “Воскресная проповедь”.
09.20 “Моя жена меня приворожила”. Сериал.
09.55 “Непутевые заметки”.
10.15 “Пока все дома”.
11.10 “Фазенда”.
11.45 “Карен Шахназаров. Жизнь коротка!”.
12.45 “Курьер”. Худ.фильм.
14.20 “КВН”. Премьер-лига.
16.15 “Новости спорта”.
16.20 “Женские мечты о дальних странах”. Сериал.
20.00 “Контуры”.
21.05 “День семьи, любви и верности”. Праздничный концерт.
23.05 “Yesterday Live”.
00.00 “На все ради любви”.

РТР-Беларусь

07.00 “Вся Россия”.
07.15 Мультфильмы.
07.50 “Темные воды”. Худ.ф.
11.00, 14.00, 20.00 “Вести”.
11.15 “Сам себе режиссер”.
12.00 “Смехопанорама”.
12.30 “Подружка моя”. Худ.ф.
14.15 “В огнедышащей лаве любви. Светлана Светличная”.
15.15 “Городок”. Дайджест.
15.50 “Однажды двадцать лет спустя”. Худ.фильм.
17.25 “Смеяться разрешается”.
19.15 “Рассмеши комика”.
21.05 “Леший. Продолжение истории”. Худ.фильм.

НТВ-Беларусь

06.25 “Супруги”. Сериал.
08.00, 10.00, 13.00, 19.00 “Сегодня”.
08.20 “Первая передача”.
08.50 “Их нравы”.
09.25 “Едим дома!”.
10.15 “Женский взгляд”.
11.05 “Дачный ответ”.
12.10 “Кремлевские похороны”.
13.30 “Дорожный патруль”. Сериал.
15.10 “Развод по-русски”.
16.00 “Прокурорская проверка”.
17.05 “И снова здравствуйте!”.
18.00 “Бывает же такое!”.
18.30 “Обзор. Чрезвычайное происшествие”.
19.25 “Чистосердечное признание”.
21.45 “Тайный шоу-бизнес”.
22.45 “Маска смерти Игоря Танькова”. Худ.фильм.
00.25 “Бес”. Худ.фильм.

СТВ

06.20 “Тайны мира”.
07.10 “Дальние родственники”.
07.25 “Солдаты-14”. Сериал.
09.00, 19.00 “Автопанорама”.
09.30 “Очевидец” представляет: самое смешное”.
10.20 “Большой завтрак”.
11.00 “Белые Росы”. Худ.фильм.
12.40 “Дорогая передача”.
13.05 “Здравствуйте, доктор!”.
13.40 “Давай поженимся”. Худ.фильм.
15.15 “Такова судьба”.
16.00 “Центральный регион”.
16.30 “24 часа”.
16.50 “Репортерские истории”.
17.20 Концерт Михаила Задорнова.
19.30 “Неделя”.
20.40 “Волки”. Худ.фильм.
22.40 “Адская кухня”.
23.55 “Инсайт”. Худ.фильм.

Беларусь 2

07.15 “Размова са святаром”.
07.25 “Ступени Веры”.
07.40 “Таямніца душы”.
08.05, 16.40 “Обыкновенное чудо”. Худ.фильм.
10.45, 21.10 “Навіны надвор’я”.
10.55 “Школа ремонта”.
12.00 “Выше крыши”.
12.35, 00.25 “Суперинтуиция”.
13.45 “Бухта капитанов”.
14.25 Мультфильм.
16.10 Футбол. Чемпионат мира-2014. Видеожурнал.
19.10 “Смокинг”. Худ.фильм.
21.00 “Спортлото 5 из 36”.
21.05 “КЕНО”.
21.40 “Спорт-кадр”.
22.25 “Бессмертная возлюбленная”. Худ.фильм.

Мир

05.00, 03.55 “Тюрки России”.
06.00 “Вкусный мир. Немецкая кухня”.
06.30 “Мы и наши горы”. Худ.фильм.
08.15 “Миллион вопросов о природе”.
08.30 “Приключения Компаса и Будильника”. Мультсериал.
08.45 “Экспериментаторы”.
09.00, 15.00 “Новости Содружества”.
09.10 “Знаем русский”.
10.10 “Путеводитель”.
10.40, 23.25 “Спецотдел”. Сериал.
15.10 “Еще не вместе”.
15.50 “Ситуация 202”. Сериал.
20.00 “Вместе”.
21.00 “Комната потерянных игрушек”. Сериал.
22.55 “Полуночники”.

Белсат

07.00 “Аб’ектыў”.
07.15, 11.45, 19.50 “Англійская для дзяцей”.
07.20, 11.50 “Казкі для дзетак”.
07.45, 12.15 “Піпі Доўгаяпанчоха”. Серыял.
08.15 “Мой родны горад”. Серыял.
08.40 “Апантаныя”. Дак.цыкл.
08.50 “Побач з намі”.
09.10 “Дэфект”. Серыял.
10.05 “Еўропа сёння”.
10.30 “Чарцюк з сёмага класа”. Серыял.
11.20 “Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча”.
12.45, 00.20 “Арол: крымінальная сага”. Серыял.
13.45 “Браты-ворагі”. Дак.серыял.
14.15 “Аўтастопам праз Еўропу”.
14.35 “Гісторыя пад знакам “Пагоні”.
14.45 “Прынцэсы”. Маст.фільм.
16.35 “Моўнік”.
16.45 “Форум”.
17.35 “СІА: таемныя войны”. Дак.ф.
18.15 “Каралева Бона”. Серыял.
19.20 “Басанож па свеце”.
19.55 “Калыханка для самых маленькіх”.
20.05 “Палітычныя забойствы”. Дак.фільм.
21.00, 23.40 Тыдзень у “Аб’ектыве”.
21.40 “Размовы эксперта”.
22.00 “Дабранач”. Маст.фільм.
01.15 “Бульбаны”. Мультсерыял.

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл. (017) 3286871.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: (017) 3286904, 3286906
nv@promedia.by
http://www.nv-online.info

ISSN 2071-9647

Падпісныя індэксы: 63222, 632222

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/0494179 ад 03.04.2009. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 28.06.2012 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 28010 экз. Заказ №2666.